

Četvrek, 6. jun 2002.
Svedok Šukri Buja (Shukri Buja)
Svedok Jusuf Zunići (Isuf Zhuniqi)
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, stali smo juče kod mog pitanja da ste terali meštane da napuštaju sela, zatim utvrđivali ta sela, izvodili napade na policiju, a onda te napade proglašavali za napad na civilno stanovništvo. Vi ste rekli da to nije tako, a evo, samo da vam pročitam sa strane 8 u drugom pasusu: "Morali smo da evakušemo meštane sela Zborce (Zborc) u opštini Štimlje (Shtime) koje je kasnije u granatiranju sravnjeno sa zemljom". Prema tome, tu se lepo vidi da ste vi udaljili stanovništvo, a zatim je kasnije došlo tu do borbi, je l' to potvrđuje ili ne ovu vašu taktiku?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, to ne potvrđuje to što vi kažete, jer mi smo se tamo stacionirali u Rancu (Rance) 1998. godine, a civilno stanovništvo je napustilo selo posle ofanzive u avgustu 1998. Tačno je da je bilo borbi, stalnih borbi, neprekidnih borbi u Rancu cele 1999. godine. Rance je čak dva puta zapaljeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da ste iskoristili prekid vatre da nabavite oružje i obučavate pripadnike UČK (OVK, Ushtria Clirimtare e Kosoves)?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, dolazak Verifikacione misije (OSCE Kosovo Verification Mission) je omogućio revitalizaciju UČK. Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mi smo sigurno iskoristili to vreme kada je nastalo primirje, ali ne samo kada su verifikatori bili na licu mesta, već svaki put kad nismo bili napadani od strane vaše vojske i policije, tako da smo se naoružali i pregrupisali i reorganizovali. U to vreme, to se dešavalo 1999. godine posle prve ofanzive, to nije kršenje sporazuma, zbog toga što sporazum o tome ne govori. Sporazum to ne predviđa. Kršenje sporazuma je bilo ono što su radile vaše snage, a to su bile razmeštanje i stacioniranje vaših snaga na Pišat (Pishat) i Kodra e Geštenjeve (Kodra e Geshtenjeve) i drugim mestima koje su bila zgodne za to, za pripremanje novih napada i masakra u Račku (Recak).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta je prekršaj, a šta nije, to je bila stvar Verifikacione misije, a ne vaša. Moje pitanje glasi da li je tačno da je za zonu Nerodimlje (Nerodime) štab UČK bio u Štimlju, a položaj iznad Račka nadovezivao se na Rance, gde ste takođe imali snage? Usput mi recite, koja je udaljenost Račka...

SUDIJA MEJ: Jedno po jedno pitanje. U ovom pitanju je bilo nekoliko. Da li je bilo štaba u Štimlju, to je prvo pitanje.

SVEDOK BUJA: Štab se nije nalazio u Štimlju. Nalazio se u jednom selu u opštini Štimlje, u selu Malopoljce (Mollopolc) u opštini Štimlje.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OTPUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, pozicije iznad Račka su se protezale do sela Rance, gde ste takođe imali svoje snage, je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Pozicije koje su gledale na Račak i sve do Ranca, da, to su bile pozicije OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koja je udaljenost Račka i Ranca?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Dva do tri kilometra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste povezali ta dva položaja?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Razmeštanjem vojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaši pripadnici su imali zadatak da deluju na prevoj, to je Lanište (Llanishte), u opštini Štimlje jer je to bilo ključno za UČK, je li tako? Za put, za prolaz zone Paštrik, i tamo prema štabu, je li tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Jer položaje koje smo mi imali su imali za cilj odbranu klisure Lužak (Lluzhak) i Lanište, što je za nas bilo od ogromnog značaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja upravo-to i tvrdim. Da ste imali zadatak da držite prevoj Lanište jer je to bilo ključno, put prema Paštriku (Pashtrik) i vašem štabu?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Bilo je ključno za štab operativne zone Nerodimlje, jer je to bila maršruta koju smo koristili da stignemo do operativne zone Paštrik i samim tim, kao put prema Glavnom štabu OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: OVK je ubila policajca januara 1999. godine u vašoj zoni, a još jedan je ranjen. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mi ne znamo da li je neki policajac ubijen, a drugi ranjen. Sve što znamo je to da su jedinice iz Malopoljca otišle da zaštite civilno stanovništvo koje je počelo da napušta selo posle ulaska srpskih snaga, i u tom procesu je otvorena vatra na njih, i naši vojnici su otišli da brane civile, i usledile su borbe koje su trajale oko 40 minuta. Mi ne znamo da li je poginuo neki policajac i da li je neko ranjen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi o ubistvu policajca govorite u vašoj izjavi na strani 10 u posljednjem pasusu, ali to očigledno sada dovodite u pitanje. A da li je tačno da je u tom reonu Račak, Petrovo (Petrove), Rance, sredinom januara 1999. godine bilo naoružanih vojnika, oko 1.400?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisam razumeo pitanje. Molim vas da ponovite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao sam vas, da li je tačno da je u tom reonu Račak, Petrovo, Rance, toj vašoj zoni sredinom januara 1999. godine brojno stanje naoružano vaših pripadnika u zoni bilo oko 1.400?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, ja sam u svojoj izjavi rekao da je brojno stanje naših snaga variralo tokom vremena. U vreme masakra u Račku u celoj zoni bilo je oko 1000 vojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To i nije velika razlika, ali na strani 6 u posljednjem pasusu ovako piše: "Komandovao sam dvema brigadama, jednom na potezu Štimlje-Uroševac (Ferizaj), a drugo na potezu Kačanik (Kacanic)-Štrpce (Shterpce) u vreme kada je došlo do masakra u mestu Račak". Znači ja vas sad to vreme pitam i to je bilo sadržano u mom pitanju, "U mestu Račak, opština Štimlje, brojno stanje naoružanih vojnika kretalo se oko 1000. U čitavoj zoni imao sam oko 1.400, uključujući osoblje iz raznih sektora, a imao sam još 300 do 400 na obuci". Da li je...

SUDIJA MEJ: Dajte mu da završi. Da. Da, gospodine Buja (Shukri Buja).

SVEDOK BUJA: Ovaj pasus odnosi se na period pokolja u Račku, tu gde se kaže da je bilo oko 1.000 vojnika, a kasnije se odnosi na ukupni broj do kraja rata, ali pitanja koja je postavio optuženi čini se da malo odstupaju od izjave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da ne ulazimo na to koliko odstupa. Pitao sam vas koliko je bilo brojno stanje upravo

u tom kritičnom vremenu o kome govorite i tu piše da je bilo oko 1400 ljudi. Da li je tačno da ste imali bunkere i rovove u delovima iznad i oko Račka?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nije tačno da sam rekao 1.400. Rekao sam da je bilo oko 1.000 vojnika u celoj zoni. Tačno je da smo imali bunkere i rovove, ne samo na brdima oko Račka već i u drugim zonama kao što je Petrove, Malopoljce, Jezerce (Jezerce) i druge položaje u operativnoj zoni Nerodimlje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ste opet vratili tvrdnju da ste u celoj zoni imali u to vreme 1.000 vojnika. Ovde upravo piše u poslednjoj rečenici na šestoj strani: "U celoj zoni sam imao 1400 ljudi." To piše u vašoj izjavi, da ne bi bilo zabune.

SUDIJA MEJ: On je već odgovorio a vi ste mu ukazali na njegovu izjavu. Dajte da pređemo na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam prešao na sledeće pitanje. Dakle, bunker, rovovi okolo i iznad. Vi ste dobili nacрте i odobrili ih i rad je započeo decembra 1998. godine. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Radovi na otvaranju rovova iznad Račka i bunkera jeste. Oni su započeli u decembru 1998. godine. Ja mislim da sam to objasnio juče u svedočenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I objasnili ste i da ste to imali i u drugim tim delovima vaše zone svuda i rovove i bunkere. Je li tako? Takve objekte? A da li je tačno da je vašim pripadnicima razdeljeno automatsko oružje, onda minobacači RGB 500, mitraljezi kalibra 7,9 i teški protivavionski mitraljezi 12,7 milimetara? Imali ste bestrzajni top, dva laka minobacača kalibra 60 milimetara, a imali ste u zoni Paštrik i minobacače od 120 milimetara. Je li to sve tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne. To nije tačno. U svojoj izjavi rekao sam da je naoružanje koje smo imali u Nerodimlju, to su bili minobacači od 500 milimetara, mitraljezi od 12,7 laki minobacači od 60 milimetara, dok smo u zoni Paštrik imali 120 milimetara,

a ova kasnija, dakle ova druga kategorija stigla je u zonu Paštrik veoma kasno u toku rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znam samo u čemu se razlikuje ovo što sam ja tvrdio od ovoga što ste vi potvrdili. Ovde piše, u vašoj izjavi u sredini: "Sa jedne strane vojnicima je razdeljeno automatsko oružje."

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da vam to ponovo govori. Možemo da pročitamo i dobili smo njegov odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Vi možete da pročitate, ali ja hoću da podsetim upravo da je to upravo...

SUDIJA MEJ: Možda jeste tako, ali pitanje je sledeće: Kakva su oružja imali vojnici? Kakvo im je oružje bilo na raspolaganju januara 1999. godine?

SVEDOK BUJA: Naši vojnici imali su automatske puške, minobacače, mitraljeze kalibra 7,9, mitraljez 12,7, jedan bacač granata od 60 milimetara, minobacač od 500 milimetara, i puške M-48, AK-47.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to smo znači razjasnili, vaše naoružanje od automatskog do teškog naoružanja. Ovo mi je drago da smo razjasnili, jer svedok iz Račka je tvrdio da su vaši pripadnici bili naoružani lovačkim puškama. Moje sledeće pitanje glasi: Vi ste po vašoj izjavi imali u Račku samo 47 vojnika. Je li to tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne znam šta su rekli raniji svedoci jer civilni svedoci mogu da pričaju razne stvari, tačno je da je bilo 47 vojnika na položajima oko Račka, u blizini Račka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste objasnili juče u usmenom ispitivanju da ste za te svrhe imali na samom ulazu u Račak pet, šest kuća. Tako ste vi rekli ovde uživo, to ima u transkriptu. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To nije tačno, jer tih pet ili šest kuća se nalaze na kraju Račka, na ulazu u Račak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo to kažem, na ulazu u Račak tih pet, šest kuća ste imali. Je li to znači pet, šest kuća imali ste za smeštaj 47 vojnika? Je li to znači da je svaki vojnik imao svoju sobu?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Izvinjavam se. Ono što sam ja rekao je sledeće: Naša baza se sastojala od četiri ili pet kuća na samom kraju, na uglu Račka i one su bile korišćene za smeštaj. Jedna kuća je služila kao kuhinja. Drugu kuću su koristili komandant i zamenik komandanta. Treću su koristili stražari, a ostale su bile za smeštaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, juče ste rekli pet, šest, ali i ovo je sasvim dovoljno. Dakle, vaša baza je bila u Račku. To je nesporno. Da li na ulazu u Račak ili šad, kako kažete, na kraju Račka svejedno je. Vaša baza je bila dakle u Račku. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To jeste važno, jer to je bilo kod klišure na samom kraju Račka i bilo je izolovano, zaklonjeno od civilnog stanovništva Račka. Imali smo stražara koji nije puštao civile da uđu u tu zonu, u taj deo ako nemaju tamo nikakva posla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, na transkriptu ne piše da je baza, što je ozbiljna razlika u odnosu na odgovor svedoka. Jer je on odgovorio "to jeste baza", a onda dalje objašnjava šta je?

SUDIJA MEJ: Ja to ne vidim. On je koristio reč baza. Dajte da nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste pokazali istražitelju koji vam je uzimao izjavu i položaj gde se nalazio stab UČK u Račku. Mesto sa koga ste ubili dva srpska policajca 15. januara 1999. godine, mesto na kome je ranjen vaš komandant.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, ako ćete da dajete navode te vrste, treba da radite jedan po jedan. Pre svega, da li ste pokazali istražitelju svoju bazu ili svoj štab u Račku?

SVEDOK BUJA: Da.

SUDIJA MEJ: Sledeće pitanje. Samo trenutak, dajte da ovo rešimo jedno po jedno pitanje. Sugeriše vam se da je ovo mesto odakle ste ubili dva srpska policajca 15. januara 1999. godine. Da li možete da nam pomognete da razjasnimo to? Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK BUJA: To nije tako. Taj incident se desio u Šljivovu (Slivove), što je prilično daleko od Račka. Ne može se pucati iz Račka prema Šljivovu. Postojale su jedinice u Malopoljcu, koje su pritekale u pomoć civilnom stanovništvu u Šljivovu i borbe su trajale 40 minuta. Koliko mi znamo, niko nije ranjen. Međutim, u javnoj informaciji je rečeno da je ubijen jedan policajac a drugi je ranjen, a ta informacija došla je sa državne srpske televizije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas u vezi sa ovim spornim pitanjem. Citiram tačku 14 na strani 22 izjave. Možete da pogledate, glasi: "GPS položaj EM0158096481, visina 741 metar odnosi se na područje odakle su 15. januara 1999. godine hicima ubijena dva srpska policajca". Naravno, to nije sve, jer, kaže se: "Dana 19. januara sa iste lokacije je hicima ubijen Mira", prezime nepoznato, "komandant policije u Štimlju", i tako dalje. U toj tački 14. kaže se: "Nalazi se", i konstatacija "bunker u Račku, nalazi se na daljoj strani ovog brda". Onda na šta se odnosi rolna od ove tri fotografije, to nije bitno. Dakle, je li tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Jeste li pronašli taj deo izjave, gospodine Buja?

SVEDOK BUJA: Ovo je prilično dugo. Pronašao sam tačku 14.

SUDIJA MEJ: Pročitajte tačku 14, sami.

SVEDOK BUJA: Tu se navodi elevacija EM0158096481 u mapi koordinatnog sistema. To označava mesto na kojem su 15. januara dva srpska policajca ubijena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne piše "na kojem su", nego piše "odakle su ubijena". Odakle su ubijena, a ne na kojem su.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja to čitam onako kako ovde piše, to je paragraf 14, još nisam završio. Ja ga čitam onako kako on glasi u mojoj izjavi. Da li da nastavim sa čitanjem?

SUDIJA MEJ: Da.

SVEDOK BUJA: 19. januara 1999. godine Mira, prezime nepoznato, komandir policije u Štimlju je ubijen sa iste lokacije. To je brdo sa kog je pucano na Šaćira Berišu (Shaqir Berisha). Bunker u Račku nalazi se na udaljenoj strani na drugoj strani ovog brda.

SUDIJA MEJ: Recite nam koji je to položaj koji vi spominjete u izjavi? Da li nam to možete objasniti?

SVEDOK BUJA: Da, mogu. Ako želite, mogu se poslužiti ovom kartom, iako se ne vidi zapravo na karti ovo, mogu vam otprilike pokazati. Brdo Šaćes (Shaques) je ovde iza bunkera, -a brdo sa kojeg je pucano je ovde, u ovom delu i hici su došli sa brda Šaćes. To su bile borbe koje sam objasnio u svom iskazu. To je bilo 16. januara na putu za Krajkovo (Krajkove). To su bile borbe sa policijom, koja se nalazila na tom mestu 15. januara, a mogu se takođe poslužiti sa fotografijama tog mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... dva puta, možda prevod nije dobar. Čuo sam 15. januara, pa 16. januara. To je bilo 15. januara. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je bilo 15. januara, ubistvo dvojice srpskih policajaca, a 19. januara je izgubio život komandir policije u Štimlju. I to se dogodilo tokom borbi u kojima smo učestvovali tih dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa i vaši su poginuli tokom borbe. O tome se i radi. To ste dobro rekli. Vi ste pokazali položaj gde se nalazio štab OVK u Račku. To vam piše u tački 16. Znači, ovo ste sad citirali 14 na 16. Ta se tačka odnosi na štab OVK u Račku, gde je bilo smešteno 47 vojnika i štab. Pogled na stranu kuće pokazuje smer drveća, smer bunkera preko drveća u odnosu na štab i tako dalje, i pokazuje smer iza kuće gde se nalazio Afet-Biljalji (Afet Bilali) zvani "Ćopa" (Qopa), komandant jedinice iz Račka. Dakle, pokazali ste istražitelju gde su bili smešteni 47 vojnika i štab u Račku, i pokazali ste mu mesto gde je bio ranjen vaš komandant. Posebno imate u tački 22 takođe, na visini 620 metara, odnosi se na lokaciju gde je ranjen Afet Biljalji, a ubijen Skender Ćari (Skender Qarri). To ste vi...

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Časni Sude, ako mi dozvolite, ako je moguće, da li bi pitanja mogla biti kraća? Veoma je teško odgovoriti na ovakva duga pitanja.

SUDIJA MEJ: Do sada još nismo čuli nikakvo pitanje. Čekamo pitanje. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tih 47 vojnika su boravili u kući čiji je vlasnik bio Mehmet Mustafa (Mehmet Mustafa), vojnik OVK, koji je među poginulim pripadnicima OVK. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Časni Sude, prvo moram objasniti da ja imam još jednu dodatnu izjavu. Jer ovde se koristi reč štab, a ja želim da naglasim reč baza. To su različite stvari. Jer štab znači i prisustvo pomoćnog osoblja, a mi to u našoj bazi nismo imali. Tamo su samo bili vojnici, komandir jedinice i njegov zamenik. Dakle, to nije bio štab, to nije bila komanda. Tamo je samo bio komandir Afet Biljalji i njegov zamenik, sa još 47 vojnika.

SUDIJA MEJ: Postavljeno vam je pitanje da li su te kuće pripadale jednom od poginulih vojnika, gospodinu Mehmetu Mustafi. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Mislim da jeste. Ali nemam nikakve dokaze čija je to tačno kuća bila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde u drugom pasusu na strani 12, vi kažete "boravili su", i govorite o 47 vojnika čija se baza nalazila na prevoju Račak, u kući čiji je vlasnik bio Mehmed Mustafaj koji je među poginulim pripadnicima OVK. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: On se zove Mehmet Mustafa, a ne Mustafaj i nakon rata saznao sam da je to bila kuća Mehmeta Mustafe. Za vreme rata nismo zapravo beležili čije kuće koristimo a čije ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja nisam ni rekao "Mustafaj", možda je vama tako prevedeno. Drugo, ja sam rekao Mehmet Mustafa kao što piše ovde, a poenta je da je ne samo bila kuća nego piše da je među poginulim pripadnicima UČK. Je li tako? On je bio vojnik UČK, Mehmet Mustafa. Tako piše u ovoj vašoj, je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, Mehmet Mustafa bio je vojnik OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dakle, Mustafa je bio vojnik OVK i poginuo kao vojnik OVK, a to lice je na spisku, gospodo, druge strane spiska ubijenih navedeno kao civil, koji je ubijen između ostalog? Možete li naći njegovo ime tamo?

SUDIJA MEJ: To ćemo proveriti. Da, izvolite, gospodine Buja.

SVEDOK BUJA: U kom paragrafu je to?

SUDIJA MEJ: Optuženi kaže da se to ime pojavljuje i na listi civila, i mi to možemo da proverimo. Nema potrebe da to sada tražimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ne govorim o njegovoj listi civila, nego govorim o listi civila koji su poginuli.

SUDIJA MEJ: To sam shvatio. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste 13. januara razgovarali sa meštanima Račka i rekli im da postoji opasnost od mogućeg napada i kažete da je većina meštana napustila taj kraj. Je li to tačno? Ne bismo sad išli po izjavi, sećate se toga. Je li tako ili nije?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, rekao sam da sam stanovnike Račka obavestio o opasnosti sa kojom su suočeni i bilo je na njima da odluče da li ce otići ili ne. Naša dužnost je bila da upozorimo civile na opasnost. Većina ih je otišla iz Račka. Ali oni koji su želeli da ostanu, bez obzira na opasnost, ostali su.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam hteo da utvrdim upravo ovo što sam pitao. Većina meštana je napustila kraj. Da li je tačno da ste dana 13. održali sastanak u komandi u vezi sa Račkom i da je naređeno da treba paziti na područja zbog velikih koncentracija srpskih snaga na prevoju Crnoljevo (Carraleve), je l' tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nije održan nikakav sastanak u bazi u Račku. Sastanak je održan u komandnoj bazi zone u Malopoljcu, a vojnici u Račku dobili su uputstva da budu pažljivi, da paze na područje, jer su srpske snage bile stacionirane kod borika u Štimlju i kod klisure Crnoljevo i blizu Belince (Belince) i zato su morali biti pažljivi u vezi tih položaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da ste 14. januara proglasili stanje visoke pripravnosti zbog pokreta srpskih snaga, kako vi kažete?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne samo 14., to stanje bi bilo proglašeno svaki put kada su srpske snage počele da granatiraj. 14. u toku noći bilo je granatiranja i zato smo podigli pripravnost. Mi smo na svako granatiranje odgovarali povišenom pripravnošću. Ne što smo se bojali srpskih snaga, ali smo strahovali za seljane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovih nekoliko poslednjih pitanja, dakle, da li se jasno može zaključiti da nije za vas nikakvo

iznenađenje bila intervencija policije, da ste imali bazu u Račku, da ste odatle ubili policajca, da ste očekivali sukob sa policijom, jer ste odgovorili sad na ova dva pitanja, da ste se pripremali da ih sačekate i da se uopšte ne radi ni o čemu drugom nego o sukobu policije sa vašom terorističkom grupom koja, po vašem iskazu, broji 47 vojnika?

SUDIJA MEJ: To je dovoljno, ako pokušavate da postavite pitanje. Znate da govori nisu dozvoljeni ovde. Znači vaše pitanje, ovakvo kakvo je, sadrži jednu stvar koja se negira i koja je sporna, kada ponovo tvrdite da je svedok ubio policajce iz baze u Račku. Svedok je-to negirao i objasnio šta se dogodilo. Izgleda, dakle, da vaše pitanje glasi ovako, ja ga sada tumačim: vi niste bili iznenađeni kada je policija napala. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: To nije bilo iznenađenje jer je bilo znakova upozorenja. Srpske snage viđene su u Kodra i Geštenjeve, u boriku Štimlja, tu je zatim dolazak Vojislava Šeselja i aktivnosti "Crne ruke". Sve to bili su dovoljni znakovi upozorenja koji su nam govorili da moramo biti na oprezu, čak i ako nismo bili u stanju da kažemo da li će biti napadnut Račak i Dramnjak (Dramjake). Ta dva sela nalazila su se u najvećoj opasnosti i pre nego što se odigrao masakr u Račku policija je intervenisala u Šljivovu i u Dramnjaku, tamo su uhapšeni civili, i iz tih razloga o tim događajima možete pogledati izveštaj OEBS (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe). Jer mi bismo sve takve incidente prijavljivali Kosovskoj verifikacionoj misiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Mislim da smo izvukli zaključak i odgovorili pozitivno na pitanje u vezi sa ovim naređenjima koje se tiču Račka i u vezi sa tim-da su 14. proglasili stanje visoke pripravnosti, što takođe stoji u vašoj izjavi. Sada znači pucnjava je počela ujutru 15. januara između 6.00 i 7.00, tako, otprilike, je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ponavljam da stanje povećane pripravnosti nije bilo samo 14. nego je stalno bilo tokom tih dana,

jer četiri, pet dana pre masakra u Račku bilo je granatiranja tokom noći i ja sam u toj izjavi naveo da je bilo granatiranja i rekao sam da smo mi proglasili vanredno stanje svaki put kada bi došlo do granatiranja i zauzeli bismo svoje položaje. Takav modus operandi srpske snage koriste upravo zato da bi se naši vojnici iscrpili i da bismo se našli u teškom položaju zbog našeg umora, što se i dogodilo 15. januara.

SUDIJA KVON: Gospodine Buja, vi u vašoj izjavi niste spomenuli granatiranje u to vreme. Vi samo kažete da ste proglasili vanredno stanje samo zbog pokreta srpskih snaga. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Ne znam na koji tačno paragraf mislite, ali mogu vam objasniti da je četiri ili pet dana pre masakra došlo do granatiranja u toku noći. To je bilo sporadično i to nas je uznemirilo. OEBS smo o tome uvek obavještavali i ja sam u mojoj izjavi napisao da je do tog granatiranja došlo tokom noći, tako da ga verifikatori nisu mogli proveriti.-Mogu pronaći i mesto u izjavi gde sam to rekao.

SUDIJA KVON: Dobro, to je dovoljno hvala vam. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala lepo. Sada da se malo pozabavimo ovom samom bitkom oko Račka, pošto je gospodin Najs analizirao, čini mi se, preciznije nego što su njegovi zemljaci analizirali bitku kod Vaterloa (Waterloo). Pitanje je bilo ko je prvi počeo da puca, i vi ste naravno odgovorili da su to naše snage bile, odnosno to što vi kažete "srpske snage" su kao što ja kažem naše, počele da pucaju. A sami sebe demantujete izjavom, pa vas molim da mi komentarišete tu činjenicu, pošto je očigledno neistina da su srpske snage prve otvorile vatru, jer pišete na strani 12.

SUDIJA MEJ: Osim ovog komentara o zastupniku Tužilaštva koji je sasvim nepotreban, vi vaše pitanje postavljate već duže od jedne minute. Ako je to uopšte pitanje. Šta je poenta? Ako želite

da skrenete pažnju svedoka na nešto za šta tvrdite da je protivrečnost, onda mu morate reći gde se to nalazi u njegovoj izjavi i dati mu priliku da na to odgovori. Dakle, kako glasi vaše pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi, na strani 12, drugi pasus, piše: "Srbi su po noći, tiho, bez jednog zvuka, stigli do naših položaja. Tada su tri metka ispaljena u Srbe i da izgleda da su jedna protivtenkovska granata i zolja pogodili bunker...". Vi ste govorili, dakle, da su vaši vojnici ispalili kratki rafal radi upozorenja ostalim pripadnicima UČK, je li to tako? Ako je bilo pucnjave pre toga i ako su naše snage pucale pre toga, pretpostavljam da su vaši pripadnici bili dovoljno uzbunjeni tom pucnjavom i da ih nije bilo potrebno uzbunjivati nikakvim kratkim rafalom, je li to logično ili nije?

SUDIJA MEJ: Gospodine Buja, pogledajte taj pasus i prethodni pasus, pročitajte oba pasusa i onda možete odgovoriti na pitanje koje, čini se, glasi da li je ispaljen taj kratki rafal ili ne?

SVEDOK BUJA: Časni Sude, ne mogu da pronađem tu stranicu jer mi stranice nisu numerisane. Teško je to pronaći, možete li mi reći u kojem delu ili da možda ja sada napišem brojeve na stranicama?

SUDIJA KVON: Gospodine Buja, da li ste pronašli onu rečenicu u kojoj se spominje "visoka pripravnost"? Dve rečenice koje slede nakon ove.

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da svedok gleda albansku verziju u kojoj stranice nisu numerisane. Dakle, bilo bi najbolje da pogleda otprilike na 12. stranici, jer se stranice ne poklapaju u svim verzijama, i ako pronađe paragraf koji počinje "Ujutro 15. januara 1999. godine", onda će moći da se snađe.

SUDIJA KVON: To je u sledećem paragrafu od ovog paragrafa.

SVEDOK BUJA: "15. januara, ujutro..."

SUDIJA MEJ: Samo pročitajte dva paragrafa u sebi. Nema potrebe da to čitate naglas. Pročitajte ta dva paragrafa u sebi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Previše vremena gubimo ovako, mislim da se ne može dovoditi u pitanje autentičnost izjave ako je vi imate.

SUDIJA MEJ: Pustite ga da-pročita izjavu. Svedoci moraju dobiti priliku da osveže pamćenje ukoliko im postavljate pitanja. Dakle, evo, on je sada imao priliku da pročita i sada možete ponovo postaviti pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, kažete da su Srbi prišli bez ijednog zvuka i da su vaši videli da nešto nije u redu, ispalili kratki rafal iz-teškog protivavionskog mitraljeza. Dakle, vaš odgovor na pitanje gospodina Najsa (Nice) ko je prvi pucao da su to bili Srbi nije tačan. Prvo ste pucali vi, to proizilazi iz vaše izjave, je li tako ili nije?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To nije tačno. Mogu vam to objasniti ako želite.

SUDIJA MEJ: Da, objasnite, molim vas.

SVEDOK BUJA: Mi nismo znali kada je srpska operacija toga dana započela. Međutim, nakon analize pokazalo se da je operacija počela mnogo pre nego što su se čuli pucnjevi. Stationiranje srpskih snaga iza naših bunkera, iza naših položaja, izvršeno je pre nego što su započele borbe. I između 6.00 i 7.00 srpske snage bile su stationirane iza bunkera i nisu mogle videti gde se tačno nalazi bunker i počeli su da pucaju sa Česte kako bi provocirali vatru iz bunkera. I bunker je odgovorio kratkim rafalom nakon te provokacije. Nakon toga su srpske snage ustanovile gde se nalazi bunker i opalile zoljom u ulaz bunkera i taj je bunker eliminisan. I tada je Ismail Ljuma (Ismail Luma), vojnik, poginuo. Ti vojnici su dali signal sa 12,7 milimetara, to je bio samo kratki rafal. Naši vojnici su počeli da napuštaju bazu, a neki od njih, poput Mehmeta Mustafe

i Sadika Mujote (Sadik Mujota), bili su pogođeni na izlazu iz kuće, na stepenicama kuće. To se dogodilo 15. januara.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Buja, ali to nije redosled događaja koji vi navodite u vašoj izjavi. Vi u vašoj izjavi niste spomenuli da su se srpske snage rasporedile iza bunkera i počele da pucaju sa brda Česta kako bi provocirale uzročnu vatru iz bunkera. Meni se čini da vi to sada prvi put kažete. Zašto?

SVEDOK BUJA: Ne, to nije prvi put da to spominjem, jer to postoji u mojoj izjavi. Ja ne znam tačno u kojem paragrafu, ali ako sve to pogledam, mogu da vam to pronađem. Paragrafi koji su ovde sada pročitani, ti su paragrafi napisani kako bi se razjasnilo ubistvo ovih vojnika.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su iz tog teškog mitraljeza ispalili rafal da bi odgovorili na provokacije zato što su Srbi pucali, a dva reda gore rekli ste da su ta tri metka ispaljena kao signal za uzbunu. Kažete: "To je automatski predstavljalo uzbunu za vojnike OVK u Račku", to vam je na kraju prvog pasusa na strani 12. Da je to automatski predstavljalo uzbunu. Jeste vi pucali za uzbunu ili ste pucali kao odgovor na vatru? A pre toga ste rekli da su Srbi došli bez ijednog zvuka?

SUDIJA MEJ: Ne mogu se postavljati pitanja ove dužine. Nemoguće ih je pratiti. Ili postavljajte kratka pitanja ili ćemo morati da završimo. Svedok se već time bavio. On je objasnio kako se sve desilo, kako su Srbi pucali prvi, a onda su oni pucali kao znak za uzbunu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, onda ste sve ovo vi objasnili, prema tome, možemo da idemo dalje jer to uopšte nije teško. Znači, Ismail Ljuma i Enver Rašiti (Enver Rashiti), vojnici OVK, poginuli su u Račku, je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Na položaju bunkera, iznad Račka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da se jedinica u Račku zvala-Račka jedinica-i da su imali svoja mesta gde su zauzimali položaje, patrolirali, i tako dalje?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne. Jedinica Račak, kako je bila poznata među narodom, bila je deo Drugog bataljona 161. brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao da li se ta Račka jedinica, kako je vi zovete, raspoređivala, patrolirala, imala položaj, izvršavala zadatke u tom rejonu. A koje je dalje formacije bila, to vas nisam pitao. Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisam razumeo pitanje.

SUDIJA MEJ: Shvatićete poentu ako pročitate nastavak onog pasusa koji ste već čitali. Videćete da se pominje jedinica Račak koja ima konkretne zone gde patrolira. Da li vidite to? Taj pasus počinje rečima: "Oni su patrolirali uglavnom na teritoriji Belince...".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zvali su je, kažete, Račka jedinica, imali su određena mesta gde su patrolirali, zauzimali položaje, u slučaju napada morali su da se rasporede u bunkere i rovove u tom kraju. E, sada mi odgovorite na pitanje, kada je ispaljen taj kratki rafal uzbunjivanja, da li su vojnici pojurili uzbunjena da, po ovom vašem opisu, zaposednu bunkere i rovove, ili su krenuli da beže?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Vojnici ove jedinice imali su naređenje da u slučaju granatiranja od strane srpskih snaga treba da se probiju do rovova koji vode prema bunkeru iznad Račka. Tokom srpskog napada sa Česte i rafala iz 12,7 milimetara iz bunkera, oni su počeli da izlaze iz baze kod klisure kod Račka, i ispred ili pored kuće su ubijeni Mehmet Mustafa i Sadik Mujota. U dvorištu baze su takođe ubijeni vojnici, zamenik komandanta Ali Beća (Ali Beqa) i Nazim Kokolari (Nazim Kokollari) koji je takođe bio poznat pod nadimkom Budakovac. Neki vojnici su uspeli da se probiju prema našim položajima. Bili su meta pucnjave Srba. I

Kadri Sila (Kadri Syla), jedan od naših vojnika, ubijen je u blizini rovova koji su vodili do bunkera. Komandir čete je takođe bio izložen paljbi dok je pokušavao da dođe do naših položaja, i teško je ranjen. Ubijen je i naš vojnik Skender Jašari (Skender Jashari). To je onaj koji je bio sa komandantom jedinice Račak.

SUDIJA MEJ: I kakav je bio konačni rezultat, da li su stigli do rovova i da li su okupirali rovove, ili su bili ubijeni? Šta se desilo kada su napustili bazu?

SVEDOK BUJA: Vojnici ove jedinice su pokušali da izađu prema bunkeru i okolnim položajima. Vojnik po imenu Kadri Sila je ubijen nakon ubistva Ismaila Ljume kod bunkera i Rašitija, takođe kod bunkera. Drugi vojnici koji su krenuli prema bunkeru su takođe ubijeni. Dvojica u dvorištu jedne od kuća gde je bila naša baza. To su-Nazim Kokolari i zamenik komandanta ove jedinice, Ali Beća.

SUDIJA MEJ: Koliko ja razumem, oni su pokušali da uđu u rovove i u bunker, međutim, izvestan broj je poginuo, a ostali su napustili to mesto. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Da. Bilo je takođe i osam ranjenih i njih su odneli drugi pripadnici čete, odneli su ih dalje od tog položaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, vojnici su izašli iz kuće, krenuli na svoje položaje. Ja vam citiram ono što piše u vašoj izjavi: "Bili su sigurni da će tamo biti naša vojska, ali su se našli u unakrsnoj vatri a da nisu znali odakle dolazi. Nekoliko njih je pokušalo da pobjegne preko potoka sa zadnje strane dvorišta, neki su tamo ranjeni. Preživeli su uspeli da se prebace preko brda u Lužak, u opštini Štimlje. Komandir jedinice Afet Biljalji, zvani 'Ćopa', je iz vatrenog oružja teško ranjen u nogu u pokušaju da pobjegne u Lužak. Na istom mestu je ubijen i Skender Ćari, koji je bio sa njim". E, sada to isto tako, jer se to tako dogodilo, to kako ste sada opisali?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne mogu da nađem taj pasus.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, to vam je odmah iza ovih koje sam vam malopre citirao, to ide sve svojim redom.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja sam rekao da su vojnici, jedinice Račak bili napadnuti kada su pokušali da stignu do bunkera koji su prethodno zauzeli Srbi, mada smo mi to sve kasnije saznali, a u to vreme vojnici nisu znali odakle stižu hici zbog toga što je vatra bila sa svih strana, sa srpskih položaja koji su bili iznad naših. Vladala je izvesna konfuzija među našim vojnicima. Ovo što ovde piše zasnovano je na izveštaju koji su mi dostavili vojnici jedinice Račak kasnije. Međutim, u to vreme, sami vojnici su bili dezorijentisani. Neki vojnici su izašli iz baze da stignu do bunkera. Kadri Sila je u tim trenucima ubijen. Druga dvojica su poginula u dvorištu kuće. Dvojica su ubijena kada su se pojavila na izlazu iz baze, na stepeništu kuće.

SUDIJA MEJ: Mislim da smo shvatili. Izvolite dalje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto sada ovaj opis otprilike odgovara onom opisu koji je prethodni svedok, skrećem vam pažnju gospodo, Agron Mehmeti (Agron Mehmeti), isto govorio, samo što je on rekao da su oni svi bili civili?

SUDIJA MEJ: Vi ispitujete ovog svedoka, ne komentarišete svedočenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Poklapaju im se izjave, izuzev što jedan objašnjava da su bili vojnici UČK, drugi da su bili civili. E, sada, molim vas, juče ste ovde izneli, naime, druga strana...

SUDIJA MEJ: Hoćete li ovom svedoku ustvrditi da su ljudi koji su ubijeni u dolini zapravo vojnici OVK, da li to tvrdite? Ako je to vaša tvrdnja koju želite da sugerišete svedoku, tako i recite. Recite da su 20 i više civila koji su tamo nađeni, zapravo bili pripadnici OVK. Da li je to ono što želite da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dozvolite da upotrebim prvo papir koji je juče podnela druga strana, a to je, kako vidim, izveštaj, taj dnevni izveštaj koji je policija poslala višim vlastima, odnosno svojom linijom u vezi sa...

SUDIJA MEJ: Dokazni predmet 211.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znam koji vam je dokazni predmet, ovde piše Tužilaštvo, referenca 2873. A dokazni predmet koji vam je, ne znam. To je izveštaj koji je potpisao šef smene operative, mlađi vodnik prve klase, i tako dalje. Znači, redovni izveštaj koji kaže ono isto što kaže i ovaj ovde svedok, samo malo drugim rečima, da je na policiju pucano iz teškog naoružanja, znači protivavionskim, mitraljez 12,7 milimetara je teško naoružanje, to smo potvrdili.

SUDIJA MEJ: Odakle vi to čitate? Sa kog mesta u izveštaju čitate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pročitaću ovo što se tiče Račka: "Dana 15. januara u 3.00, preduzete su mere blokade sela Račak u cilju hvatanja i uništenja terorističke grupe za koju smo raspolagali podacima da je na području SUP Uroševac izvršila više terorističkih napada sa smrtnim posledicama". Da li je sporno da je tamo bila grupa od 47 vojnika? Pretpostavljam da nije.

SUDIJA MEJ: Sve smo to već prošli, nema potrebe da prolazimo još jednom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je znači jasno i tačno. Piše: "U 6.30 stavljeno je selo Račak u potpuno okruženje, prilikom nastupanja dela PJP SUP-a Uroševac", ovo "PJP" znači Posebna jedinica policije SUP-a Uroševac. "Na samom ulazu u selo Račak, iz pravca Štimlja, -od strane pripadnika šiptarskih terorističkih bandi otvorena je vatra iz ručnog bacača i pešadijskog naoružanja. Na vatru je odgovoreno, teroristi su se pred nastupanjem pripadnika policije povukli u selo Račak i neprekidno otvarali vatru na njih.

Borba sa teroristima trajala je do 15.30, a za vreme pretresa sela na pripadnike policije otvarana je vatra iz 'Brauning' (Browning) kalibra 12,7 i iz minobacača. Teroristička grupa je likvidirana uz maksimalne napore pripadnika policije". Da li ste potvrdili, molim vas, da ste upotreбили minobacače protiv policije toga dana?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Koristili smo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Potvrdili ste da ste upotreabili teško oružje od 12,7 milimetara, a ovom lakom...

SUDIJA MEJ: Molim vas, napravite pauzu. Da li je tačno da ste koristili minobacače?

SVEDOK BUJA: Molim vas, dozvolite mi da razjasnim. U Račku je ubijeno 41 civil, sudbina jednog je još nejasna.

SUDIJA MEJ: Ovo je izveštaj koji je dala policija. Vama je to predloženo samo da biste dali komentar, radi komentara, i pitaju vas u vezi pominjanja raznog oružja, navodi se i ručni bacač, da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Posle početka sukoba i posle prvih pucnjeva sa Česte, sa položaja koji sam pokazao na karti, to je tačka broj 10, ručni minobacac kalibra 500 milimetara je korišćen sa položaja kod Zida Petrove (Muri i Petroves) dok sam 15. govorio o kratkom rafalu vatre iz bunkera i da je bunker eliminisan. Što se tiče ovog izveštaja, radi se o raznim dezinformacijama, jer je ovo namešten ili lažni izveštaj gde piše da smo mi izvršili napad i upravo to optuženi pokušava tako da prikaže. Ono što je važno je da su srpske snage započele napad, a mi smo reagovali sa položaja zida iz minobacača 500 milimetara tek kad se oklopni transporter pojavio u našem dometu iz pravca brda Česta. To je bio jedini naš položaj koji je bio operativan do 11.00. Posle 11.00, kada su se vojnici pregrupisali, počele su borbe oko Krajкова puta, koje je na...

SUDIJA MEJ: Imali ste priliku da prokomentarišete. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim da ste u izveštaju lepo videli da je radi hvatanja terorističke grupe. Prema tome, ovo što se dešavalo nije sporno, korišćeno je teško oružje, minobacači protiv policije koja je došla da uhvati-ove što su ubijali oko. Dalje, kaže u akciji...

SUDIJA MEJ: Ovo je rasprava i gubitak vremena. Šta još imate da pitate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dalje pišete u ovom izveštaju, koji nisam ja doneo nego ga je donela druga strana: "U akciji je likvidirano oko 60 pripadnika šiptarskih terorističkih bandi". Ovo je izveštaj policije: "Pred kraj akcije na lice mesta izašli su istražni sudija Okružnog suda u Prištini (Prishtine), Danica Marinković i zamenik okružnog javnog tužioca Ismet Šufta (Ismet Shufta)".

SUDIJA MEJ: Ovde ćemo se zaustaviti, nećemo ići dalje. Ono što se navodi u ovom dokumentu je da je 60 pripadnika terorističke bande, to jest OVK, likvidirano. Koji bi bio vaš komentar na to?

SVEDOK BUJA: Kao što piše tu, radi se o 60 terorista i to uključuje devet vojnika OVK, ali takođe i civile koji su masakrirani u Račku. To znači da to nije ukupno 60, ukupna cifra je oko 50. Radi se o tome da ta ista brojka izgleda uključuje i vojnike OVK i civile iz Račka i svi oni se nazivaju teroristima. To su svi ljudi koji su bili ubijeni u dolini brda Bebušit (Bebushit) i u selu Račak, kao i vojnici koji su ubijeni kod klisure gde je bila naša baza.

SUDIJA MEJ: Izvolite, -gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovde piše u izveštaju "Za vreme izvođenja akcije nije stradalo nijedno civilno lice". Molim vas, izveštaj se šalje, to je 15. januar 1999. godine, izveštaj

je redovan. Šalje se svojom komandnom linijom. Mora da bude tačan, proveren i potpisan. Ovde lepo, u zvaničnom izveštaju organa vlasti, kaže: "Za vreme izvođenja akcije nije stradalo nijedno civilno lice". Policija je imala vrlo striktnu naredbu da se vatra ne otvara ako će biti pogođen civil. Oni su bili dužni da o tome izveste i izveštavaju-da nije poginulo nijedno civilno lice, i ja to tvrdim da su poginuli isključivo...

SUDIJA MEJ: Da, mi to možemo sami da vidimo. Da li ovde ima i jedna reč istine?

SVEDOK BUJA: Tu nema istine jer kao što je Verifikaciona misija OEBS tvrdila, kao i svedoci Račka koji to mogu potkrepiti, većina ljudi koji su bili ubijeni su bili civili uz izuzetak devet vojnika koji su pripadali jedinici Račak. Ostalo su bili civili. Ovo je fabrikovani izveštaj koji je napravila policija, a policija je pravila takve izveštaje radi dezinformacije i da bi prikazala stvari da se ne ubijaju civili. Ti izveštaji su sastavljeni po naređenju i po narudžbini. Radi se o 41 civilu, istina je da je ubijen 41 civil, a sudbina jednoga još nije poznata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To da li su bili civili ili nisu postoje mnogi nalazi, da ih mi ovde više ne raspravljamo, a ko je fabrikovao Račak, to je celoj planeti poznato. To je Vilijam Voker (Willam Walker), koga ćemo imati prilike da vidimo iduće nedelje.

SUDIJA MEJ: Nastavite sa pitanjima. Svedok kaže da je ovaj izveštaj fabrikovan. Pređimo na sledeće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Kao što vidite, podudara se u mnogo čemu sa izjavama svedoka i u pogledu vremena i u pogledu neosporne činjenice da je bila bitka, a ne nikakav masakr.

SUDIJA MEJ: Sve su to vaši komentari. Imate li još nekih pitanja za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, ovde je bilo dosta sporno kako eto neki ubijeni su bili u godinama u kojima sigurno nisu bili vojnici UČK, pa se pominjali 60 godina i tako dalje. Zamolio bih vas da komentarišete ovaj jedan pasus na 13. strani koji glasi ovako: "Dva druga vojnika, Sadik Mujota, star 61 godinu iz Malopoljca", to vam je prvi pasus na 13. strani u srpskoj verziji, "i još jedan vojnik Mehmet Mustafa star 62 godine", dakle govorite o vojniku Mujoti od 61 godine i Mustafi od 62 godine, "brat-Ahmeta Mustafe (Ahmet Mustafa)", naglašavate civila, "ubijenog 15. januara, bili su u Račku kod njegovog rođaka". Znači, ta dva vojnika UČK ne spadaju u onih 47 vaših, nego su oni bili u Račku kod rođaka. Imaju 61 godinu i 62 godine i onda gde se nalazi kuća, što nije važno, a na kraju pasusa kaže: "Kada je počela pucnjava, svaki vojnik je bio dužan da ode u komandu i oni su upravo to i činili. Nakon što je Sadik ubijen, njegova petnaestogodišnja ćerka Hanemša (Hanemshah) je poginula dok mu je pritrčavala". Za tu devojčicu se tvrdilo da su je masakrirali kao civila, a ovde vi sami kažete: "Pritrčavala mu kad je poginula", znači vojniku UČK. Jesmo li bar razjasnili to pitanje, konačno?

SUDIJA MEJ: Molim vas, sačekajte. Dajte svedoku da odgovori. Već ste dva pitanja postavili. Imamo dve tvrdnje. Prva je da je bilo vojnika OVK koji su imali više od 60 godina. Da li možete to potvrditi, gospodine Buja?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Ja ću razjasniti. Da smo hteli da ovo isfabrikujemo, mi bismo rekli da su ova dva starija čoveka bili civili. Istina je da su oni bili vojnici UČK, mada nam je bilo teško da ih prihvatimo u vojnike zbog njihove starosti, ali oni su insistirali. Insistirao je Mehmet Mustafa, koji je rekao da nikada neće da preda svoje oružje koje je uvek njemu pripadalo, a Sadik Mujota je učestvovao od početka rata na Kosovu. Tako da smo napravili izuzetak u slučaju ova dva čoveka, zbog toga što nismo hteli da imamo naoružane civile u svojoj blizini i zato smo ih prihvatili kao vojnike, primili smo ih. Međutim, optuženi sada tvrdi da je

Hanemša pomenuta kao jedna od žrtava pokolja. Mogu reći da on manipuliše imenima zbog toga što među civilima koji su poginuli u pokolju ima jedan Mehmet, drugi Mustafa i još jedna Hanemša. Među tim masakriranim civilima imamo drugu Hanemšu, koja se zove Hanemša Mehmeti (Hanemshah Mehmeti), koja je sigurno na spisku koji posedujete, dok je Hanemša Mujota (Hanemshah Mujota) ubijena nakon ubistva svog oca. Ona je bila ćerka Sadika Mujote.

SUDIJA MEJ: Sada je vreme za pauzu od 20 minuta. Ima još jedno administrativno pitanje, gospodine Najs, koje je trebalo da spomenem juče a nisam to učinio, a to je sledeće: trenutno je plenarna sednica sudija zakazana za 10., 11. i 12. Mi predlažemo da pokrenemo pitanja o tome da li će nama biti moguće da zasedamo 10. i polovinu dana 11. umesto plenarne rasprave.

TUŽILAC NAJS: Hvala. To je veoma korisno da znamo unapred.

SUDIJA MEJ: Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Da, izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, Pretresno veće se seća problema sa rasporedom koji je nastao na osnovu toga što Isuf Žunići (Isuf Zhuniqi) treba sutra da se vrati. On je svedok po Pravilu 92bis i prema tome, zahteva negde između 45 minuta ijednog sata, uz manje unakrsnog ispitivanja od strane optuženog.

SUDIJA MEJ: Ovog jutra?

TUŽILAC NAJS: Da, molim vas.

SUDIJA MEJ: Da. Vreme koje je sada dostupno za unakrsno ispitivanje je jedan sat, a posle ćemo preći na drugog svedoka.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U trećem pasusu na 13. strani samo konstatujete: "Drugi vojnici su se raspršili i znamo da su neki od njih ranjeni, ne znam kojim putem su otišli, ali su završili u Lužaku". E, sad moje pitanje glasi, vezano je za tri stava niže, ovaj veliki stav na strani 13 kažete: "Vojnici su jedan za drugim stizali u Lužak i priče su bile veoma konfuzne, te su neki rekli da je preživelo samo tri, četiri, a ostali da su poginuli." Dakle, pitanje glasi kada ta tri-četiri odbijete od brojke 47 koju ste sami konstatovali, ispada da su poginuli 43 ili 44, što se potpuno uklapa u brojke poginulih članova UČK u Račku. Je li to tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Jeste li shvatili pitanje, gospodine Buja?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, shvatio sam pitanje. To nema nikakve veze sa ovim, jer ti su vojnici došli do Lužka, a zatim se razili. Od njih trojice ili četvorice dobili smo informaciju da su stigli pre 11.00. Oni su sa sobom nosili ranjene i bilo je osam ranjenih. I iz informacija koje smo dobili, moram reći da je došlo do konfuzije. Ove informacije su bile zbunjujuće, jer neki vojnici poput Samija (Sami) su mogli da jave o onima što su poginuli, Sami je rekao da mi, mi nismo imali informacije o vojnicima u Račku do 11.00. Želim takođe da dodam da ono što stoji u policijskom dokumentu, da je ubijeno 60 terorista, ako pogledamo sledeći dan, tamo piše da ih je ubijeno 15, iz toga onda proizilazi da su ostatak bili civili. To vidimo i iz izveštaja koji su same srpske vlasti sačinile.

SUDIJA MEJ: Molim vas da samo odgovorite na ovaj pasus o ovoj izjavi o kojim vam je postavljeno pitanje. Želimo to da razjasnimo. Pasus na koji vam je skrenuta pažnja kaže da su vojnici jedan za jednim dolazili u Lužak i da su njihove priče bile toliko konfuzne da su neki rekli da su preživela samo trojica ili četvorica. Oko 11.00, došao je i zadnji vojnik. To je jedan ili dva paragrafa iza ovoga gde

se spominje vojnik od 60 godina. Dakle, da li nam možete biti od pomoći ovde? Da li je tačno da su zadnji vojnici stigli u Lužak oko 11.00?

SVEDOK BUJA: Da, oko 11.00, tada su stigli zadnji vojnici uz izuzetak komandira jedinice. On je ostavljen jer je bio ranjen, ostavljen je na mestu gde je ranjen. Ali bilo je mnogo konfuzije u vezi sa tim informacijama jer i sami vojnici bili su dosta zbunjeni i dali su različite iskaze. Svi oni nisu ubijeni jer su stigli, ranjeni vojnici su stizali, i oni koji su preživeli su došli pre 11.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, možemo da idemo dalje, nadam se. Da li je tačno da je negde oko 11.00 položaj iznad Račka bio za vas izgubljen, odnosno da položaji nisu bili više pod vašom kontrolom? Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mi više nismo imali kontrolu nad bunkerom iznad Račka i to od samog početka borbe. Vojnici nisu mogli da odu na taj položaj, ja sam to već objasnio, osam vojnika je tamo ubijeno, a osam ih je ranjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle u ovom velikom pasusu na strani 13, negde oko sredine strane, piše: "Položaji iznad Račka više nisu bili pod našom kontrolom. Odlučili smo da napadnemo sa drugim jedinicama koje smo imali. Tu odluku je donela kompletna komanda zone. Izdao sam naređenje zameniku komandanta Imri Ilazi (Imri Ilazi), starom 38 godina iz Kamene glave (Komogllave), opština Uroševac, da napadne sa četom da bi povratio položaje. Ja sam napao sa jednom jedinicom diverzantsko izviđačkog bataljona, koja je dolazila iz glavnog štaba iz Petrova da nam pomogne. Držali smo bataljon Jezerce u stanju visoke pripravnosti u slučaju napada sa druge strane". Znači, vi ste odlučili da napadnete sa drugim jedinicama koje ste imali i izdali naređenje ovome Imri da napadne-i-povrati položaje. S koliko ste snaga napali položaje u Račku, po vašoj proceni?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Imali smo otprilike stotinu vojnika u našoj bazi i sa njima smo pokušali ponovo da zauzmemo te

položaje. Ti vojnici nisu bili iz jedinice u Račku, jer oni su bili veoma zabrinuti, jer neki od njih su bili ranjeni i morali su da odu u poljsku bolnicu. Tako da smo mi napali-sa drugim jedinicama, na primer sa jedinicom iz Ranca i drugim jedinicama koje su se nalazile pod komandom zone. Taj napad je izveden sa otprilike 80 vojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To znači, pored 47 vojnika koji su bili u bazi u Račku, toga dana u Račku po ovome što vi sada tvrdite učestvovalo je u borbama još 80 vojnika, što ukupno daje učešće vaših vojnika, kako ih vi nazivate, u borbama od najmanje 127 vojnika. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nije bilo 127 vojnika jer je jedinica iz Račka bila paralisana zbog devet ubijenih i osam ranjenih vojnika, a vojnici drugih jedinica okupili su se da napadnu i ponovo zauzmu položaje koje smo izgubili. Međutim, ja sam isto tako objasnio da je na naše snage pučano iz teškog oružja i naš zamenik komandanta primio je izveštaj da naše snage ne mogu da deluju zbog intenziteta vatre. Dato je naređenje da se ponovo zauzme Lužačka klisura koja je, kao što sam već ranije objasnio, na putu za Krajkovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete u ovom poslednjem pasusu na strani 13, u 11.30, dakle još je pre podne, "izdao sam naređenje da se povrate položaji". Tada ste uveli u borbu u Račku ove druge jedinice koje pominjete. Dakle, borba ja trajala, intenzivirala se uvođenjem novih jedinica po vašoj naredbi u 11.30 h. Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, vojnici su se pregrupisali i započeli smo sa napadom da ponovo zauzmemo naše položaje. Već sam objasnio da smo naišli na jaku vatru srpskih snaga i nismo mogli napredovati. Borbe su započele iza 11.00 i trajale su sve do večeri.

SUDIJA MEJ: Odakle ste napredovali i u kom smeru ste napredovali? Možete li to pokazati na karti?

SVEDOK BUJA: Da.

SUDIJA KVON: Gospodine Buja, ako pogledate levu stranu karte, videćete tamo belu strelicu pokraj koje piše K1. Da li to pokazuje ovo o čemu ste vi govorili?

SVEDOK BUJA: Ovaj položaj je uvek bio položaj za napad i ja sam sa tog položaja gledao Lužačku klisuru i kao što sam već rekao u izjavi, tamo sam primio informacije i sa tog položaja u Lužačkoj klisuri išli smo na put za Krajkovo u smeru položaja koje smo imali, ali i izgubili. Ja bih put za Krajkovo mogao bolje da pokažem novoj drugoj mapi, jer se ona ovde ne vidi na ovoj karti, ona je ispod dna. Prema tome, mi smo išli u smeru našeg položaja, ali naišli smo na tešku vatru iz borove šume kraj Štimlja. Vojska je bila stacionirana ovde, i takođe sa položaja označenog slovom "C", Kodra e Geštenjeve, takođe je bilo intenzivne vatre ovde iz Česte. Ovaj položaj označen brojem "10" su srpske snage napale sa Česte, i to nas je sprečilo da napredujemo u tom smeru i da zauzmemo te položaje. Mi nismo znali šta se toga dana dešavalo u Račku jer su u ovom delu ovde odvedeni civili iz Račka, a ovde je bila naša baza, kao što sam već objasnio juče.

SUDIJA MEJ: Da li ste vi došli u blizinu Račka tokom tog napada, sa bilo koje strane?

SVEDOK BUJA: Ne, jer izveštaj mog zamenika komandira glasio je da je vatra veoma jaka. Isto tako, izveštaji obaveštajne službe UČK govorili su o tome da jake policijske snage napadaju u tom smeru. Prema tim informacijama, radilo se o nekih 600 pripadnika pešadije koji su branili položaje koje su srpske snage obezbedile. Prema tome, bilo je veoma teško napredovati. Ja sam izdao još jedno naređenje da ostanemo gde jesmo i da štitimo Lužačku klisuru koja je bila od vitalne važnosti za našu jedinicu, kao što sam već juče objasnio. Isto tako bila je od vitalne važnosti za celu zonu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako vi ne znate šta se događa u Račku kad smo upravo maločas konstatovali da su vam stizali u Lužak pripadnici račke jedinice i izvestili vas da su poginuli svi osim ta trojica, četvorica?

SUDIJA MEJ: Možete da sednete.

SVEDOK BUJA: Oprostite, ja sam rekao da smo dobili informacije o vojnicima u Račku, ali ta jedinica nije mogla da ustanovi šta se dešavalo u samom Račku, jer ja sam već objasnio gde se nalazila naša baza. Ta je baza bila u jednoj klisuri iznad Račka i mi obično ne bismo imali nikakve informacije o samom selu jer su srpska policija i vojska bili u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da nastavimo. Vi ste uveli još 80 ljudi u borbu i u ovom poslednjem pasusu kažete na 13 strani: "Iz sela Petrovo sam minobacačima napao Srbe na brdu Česta. Morali smo da postavimo našu jedinicu na položaje izvan Petrova prema Račku, ali je čak i odatle kretanje bilo nemoguće. Minobacači su pogodili cilj, a svrha je bila da oklopnim transporterima sprečimo napredovanje. To je omogućilo zameniku komandanta da krene i zauzme liniju fronta. Od naših položaja do brda Česte direktnom-linijom je bilo oko 600 metara. Ovaj kraj u Petrovu mi smo zvali zid". Dakle, iz svega što govorite, borbe u Račku i oko Račka traju sa ovim vašom kontranapadom posle 11.30 još do negde 15.00. Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Međutim, moram ovde da objasnim da je položaj koji sam ja napao, a koji je-označen brojem 10, bio položaj na izlazu iz sela Petrova i mi nismo bili u stanju da napredujemo. Mi nismo bili u stanju da napredujemo, da vidimo, budući da su oni bili u stanju da nas direktno gađaju. To je bio položaj čija je svrha bila da nam pomogne da zauzmemo naše stare položaje. Ali kad nam je zamenik komandira omogućio da ponovo zauzmemo front, mislim na liniju fronta koju sam ranije spomenuo, na putu za Krajkovo.

SUDIJA MEJ: Da li je tačno da ste vi iz minobacača gađali snage na brdu Česta kako bi sprečili oklopna vozila da krenu-napred? Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Da. Mi smo koristili minobacač od 500 sa tog položaja i to nam je dalo domet od 500 metara pa smo koristili paraboličku putanju, iako je time vatrena moć oslabljena. A brdo Česta je bilo nekih 600 metara daleko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je jedna stvar jasna. Dakle, borbe su počele oko 6.30 i borbe su nastavljene do 15.00 h, kako vi tvrdite, jer već kasnije tvrdite da su u 16.00, vaši krenuli...

SUDIJA MEJ: Pa dozvolite mu da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, izvolite odgovorite.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Već sam to objasnio. Do 11.00, mi nismo mogli da napadnemo, da ponovo zauzmemo naše položaje jer smo morali da se pregrupišemo i da dobijemo informacije o tome šta se zaista dešava. Nakon što smo dobili te informacije, mi smo se u komandi sastali i odlučili da napadnemo kako bi ponovo zauzeli te položaje.

SUDIJA MEJ: Međutim, pitanje je u ovom trenutku je kada je, kada su se borbe završile? U vašoj izjavi stoji da su se završile u 15.00 h, da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, i po vašoj izjavi borbe su trajale od 6.30 do 15.00, a i po izveštaju policije to se vreme poklapa.

SUDIJA MEJ: Ne moramo se na to vraćati. U 1100, svi su se oni vratili natrag u Lužačku klisuru i tek nakon toga su započeli napad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pretpostavljam da su borbe trajale od 6.30, a ne da su počeli napadi. Oni su kontrana-pad počeli nakon toga. Ali ono pucanje iz mitraljeza, minobacača i tako dalje bilo je ujutru, a ne posle 11.30. Ali da idemo dalje, molim vas. Nakon 16.00, kažete, vaši vojnici su krenuli prema vašim starim položajima iznad Račka, ali u to vreme nije otvarana vatra, pa ste se kretali bez otpora, jer su srpske snage već bile otišle, je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Jer srpske snage uopšte nisu napadale tokom noći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, da li je tačno da ste ponovo zauzeli položaje, pošto je policija otišla. "Vratili smo se na te položaje sa namerom da pronađemo mrtva tela vojnika koja smo izgubili i da pronađemo neke od naših ranjenih. Vratili smo se na te položaje na osnovu informacije koju je Afet Bilali, zamenik komandira poslao radio-vezom i otišli smo tamo kako bi pronašli leševe tih vojnika". Da li ste se vratili, vi kažete da jeste. E, sada kažete da je Fehmi Mujota (Fehmi Mujota) bio u kontaktu sa OEBS-om, da je on bio oficir zadužen za moralno-politička pitanja, da je bio član UČK, ali nije nosio uniformu i oružje. Dakle, nije uniformu ni nosio. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Skrećem pažnju da ste juče tvrdili da su svi vaši pripadnici nosili uniforme. A sad sledeće pitanje imam. Te večeri se sastao sa OEBS-om u Petrovu i obavestio ih o vojnim izveštajima. Znaci, OEBS je obavešten o svim ovim elementima događaja u Račku te večeri, u Petrovu od strane Fehmija Mujote, je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: On ih je informisao o pitanjima koja se tiču vojnika UČK, jer mi tada nismo imali nikakve informacije o civilima u Račku, što stoji u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali juče ste rekli da ste imali informacije, ali niste hteli da idete tamo. Juče ste usmeno

ovde u mikrofon rekli da ste imali informacije, imali saznanja, ali da niste videli i niste hteli da idete tamo jer ste čekali da dođe Voker (Walker), je li tako ili nije?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To nije tačno. Juče sam rekao da je tokom mog sastanka sa Fehmijem Mujotom, sa OEBS-om, da su civili koji su preživeli Račak rekli da je došlo do masakra. Mi smo tu informaciju primili sa skepsom i hteli smo to da proverimo sledećeg dana. Ja nisam rekao da sam čekao da dođe Voker jer ga mi nismo očekivali te noći niti smo znali da će on doći sutradan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, rekli ste da ste čekali verifikatore, to ima na transkriptu. A niste, da proverimo još jednom, otišli tamo jer je bio mrak i jer je bio sneg. To ste rekli juče, pretpostavljam da se sećate?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, juče sam rekao da nismo imali prilike da izvidimo teren jer je bio mrak, bilo je snega, a to je bilo isto tako nemoguće zbog srpskih snaga. Zato smo čekali do sledećeg dana kako bismo to proverili. OEBS je to takođe morao verifikovati, morao je da verifikuje te informacije koje su došle od civila i zato su Fehmi Mujota i OEBS otišli da provere masakr u Račku sledećeg dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kažete niste mogli zbog policije, a ušli-ste u Račak već u 16.00, jer je policija otišla. Da li vam je to kontradiktorno, to što ste sad tvrdili, da niste mogli zbog policije. Jer pre toga tvrdite da ste ušli u Račak u 16.00, kad je policija otišla. Je li tako ili nije?

SUDIJA MEJ: Ne shvatam šta želite da kažete. U čemu je poenta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Poenta je u tome što tvrdi da nije mogao od policije da ode u Račak, a pre toga je rekao, piše u izjavi, da su se vratili u Račak u 16.00, pošto je policija otišla. Kakva mu je policija, koja je otišla, mogla da smeta?

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Buja, možete li odgovoriti na to?

SVEDOK BUJA: Da, časni Sude. Ja nisam rekao da smo se mi vratili u Račak, rekao sam da smo se vratili do položaja naših baza kako bismo tamo pronašli mrtve i ranjene i kako bismo pronašli komandira jedinice Afeta Biljalji. A u sam Račak nismo ušli, jer je zadatak vojnika bio da kod baze pronađu mrtve i ranjene, baze koja se nalazi ovde gore. Naši položaji su bili tamo gore. Nije bilo govora da se ide u područje Račka. Mi smo se vratili u bazu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako nije pitanje da se ide u područja Račka, što vam onda ovo obrazloženje služi da niste mogli od policije, da niste mogli od snega, da niste mogli od noći, ako nije uopšte bilo pitanje? Zašto navodite ta tri razloga zašto niste otišli?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Zato što su policija i vojska bili na ovim položajima ovde, kod Kodra i Geštenjeve i oni su mogli da pucaju sa bilo kojeg položaja da smo mi pokušali da uđemo u samo selo. Čak i sledećeg dana ujutro bilo nam je teško da se krećemo zbog tih položaja sa kojih se moglo pucati na ovaj put.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto su se vaše snage vratile u Račak već u 16.00, taj je razlog otpao, a ovaj drugi o snegu, o kakvom snegu govorite kada smo juče na kaseti videli kako se žuti trava svuda tamo i da su možda samo ostaci snega? Je li moguće da su takvi ostaci mogli da predstavljaju prepreku za vas da se krećete? Nigde snega nema na onim snimcima koje smo gledali juče. I kad kamera zahvati, okolinu vidi se svuda žuta boja...

SUDIJA MEJ: Pustite svedoka da odgovori na ovo drugo pitanje.

SVEDOK BUJA: Bio je januar, iako na snimku izgleda kao da je bilo leto. Bilo je veoma hladno, bila je zima, a bilo je i snega, pogotovo u planinama. Na snimcima se ne vidi puno snega zbog toga jer su mnogi tamo hodali, i mediji su tamo bili sledećeg dana. Međutim, tokom noći bilo je veoma hladno i bilo je snega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se ne zadržavamo više na tome, da štedimo vreme, mislim očigledno je jasan odgovor. Vi kažete tada je došao Vilijem Voker da verifikuje pokolj. Kad kažete došao da verifikuje pokolj, znači vi ste prvo utvrdili pokolj i sad je došao Voker da ga verifikuje. Je li to tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mi nismo to proverili. Međutim, ono što se dogodilo u Račku na osnovu informacija koje su dolazile od civila se moglo proveriti odmah sledeće jutro, kada je tim OEBS-a otišao na lice mesta, kao i predstavnici medija. A Vilijem Voker je pored svega ovoga dobio informacije od sopstvenih timova, pa je zato došao lično, da pokuša da to proveri.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je možda istina da ste vi doneli tamo neka tela poginulih u borbama, a onda doveli Vokera da verifikuje to? Da ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne. Jer mi nismo bili tamo na mestu zločina prvi. Prvi koji su došli tamo su bili ljudi, tim OEBS-a, a sa njima je bio Fehmi Mujota. Kao što se može lako videti na snimcima koje su juče pokazali, tamo se vide svi masakrirani ljudi, vidi se krv, vide se rane od metaka, sve mrlje koje su ostale na njihovoj odeći, sve se može videti. I bilo bi nemoguće to inscenirati. Osim toga, to su bili stanovnici Račka i u našim jedinicama bilo je pripadnika UČK iz Račka, i bilo bi im nemoguće da pokušaju da zamisle ono što vi ovde zamišljate, da insceniraju ovakvu vrstu masakra. Nemojte pokušavati da nam to namećete.

SUDIJA ROBINSON: Kada iznosite teze u važnim stvarima kao što je ova, morate biti nedvosmisleni, a ne da kažete: "Da li je to, možda, istina?" Treba to da iznesete svedoku. Vaša teza je da su oni tamo doneli leševe. Ja vam sugerišem da onda kažete sasvim jasno, glasno i otvoreno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam to jasno, glasno i otvoreno rekao. Ali su oni tamo doneli leševe i nabacali ih jedne na druge.

SUDIJA ROBINSON: Ne. U ovoj verziji koju ja čujem vi ste rekli: "Da nije možda istina?" Vi iznosite vaše teze, morate ih izneti jasno, nedvosmisleno, u izričitom obliku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, evo izričito sam izneo. Upravo članovi UČK, stanovnici Račka, o njima se radi. Mada nisu svi bili stanovnici Račka, ti poginuli, je li tako ili nije?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Bilo je vojnika iz Račka, ali oni koji su ubijeni u Račku bili su civili iz Račka, uz izuzetak devet vojnika. Može se videti da je bilo ljudi iz Malopoljca, iz Kačanika. Prema tome, to su bili vojnici iz raznih krajeva, kao što su u drugim jedinicama bili i vojnici iz Račka, a ljudi koji su tamo ubijeni su civili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja tvrdim da su to bili pripadnici UČK, a vi tvrdite da su bili civili. Mislim da je to već dovoljno jasno objašnjeno. Vi ste u 12.00 otišli na sastanak sa Vokerom u Petrovu. Je li to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste se tada prvi put sreli sa Vokerom otkad je počela ta operacija u Račku?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je bio prvi put da sam sreo gospodina Vokera. Sreo sam ga na mestu zločina gde sam ja otišao, a sastanak je počeo u 12.00, u Petrovom selu, to je bio prvi put da sam se ja sastao sa gospodinom Vokerom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste se sreli tamo gde tvrdite da je mesto zločina, pre sastanka ili posle sastanka?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je bilo pre sastanka oko 11 sati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači to je bilo kada je Voker došao tamo?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Tamo sam ga video u to vreme. Tamo je on zatražio sastanak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada je Voker došao tamo je jedini pripadnik UČK-bio Fehmi, je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je tačno. Međutim, ja sam posle nekoliko trenutaka stigao sa svoja dva telohranitelja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A znači vi ste došli i takođe se tamo našli, nije jedini bio Fehmi Mujota, nego vi i još neko od pripadnika UČK kada je Voker obilazio i kad se vide oni snimci kako on obilazi poginule ljude?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Na tom filmu se takođe vidi i moj dolazak tamo i vidi se da sam došao posle Vokera. U vrlo kratkom intervalu posle Vokera. Tačno je da sam otišao tamo i da sam sreo Vokera na mestu incidenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle koliko vremena, kad je Voker došao, vi ste došli na mesto incidenta?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne znam, jer ne znam kada je Voker stigao. Mogu samo da pretpostavim da je bilo ubrzo posle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ili ste vi zajedno s njim obišli mesto incidenta?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne. Ja sam ga tamo video, on je išao sam, pregledao tela i tek posle sam se ja sastao sa njim u Račku na minut ili dva kada je on zatražio sastanak i ja sam rekao: "Dajte da odemo negde da popričamo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ-PITANJE: O mestu incidenta? Pa ste ga vi tek posle tog njegovog obilaska mesta incidenta videli na tom mestu incidenta. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne znam da li je on pregledao sva tela pre nego što se sreo sa mnom, ja jedino znam da sam ga tamo našao, zatekao sam ga tamo na mestu incidenta, tamo nismo razgovarali, pogledi su nam se sreli. Par minuta smo samo stajali pored džamije kad sam ja rekao da nećemo da razgovaramo stojeći i čak i tada sam bio u velikom stresu i tražio sam da se sastanak održi u Petrovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da požurimo, pošto nemamo dovoljno vremena. Voker je obišao mesto incidenta, pre nego što ste vi došli. Da li ga je on ponovo i drugi put obišao?

SUDIJA MEJ: Gubimo vreme na ovoj temi, već nekoliko minuta govorimo o ovome. To je vrlo uska tema, svedok je rekao da je stigao na mesto incidenta posle Vokera. On ne zna šta je gospodin Voker prvo uradio. Možda jeste obilazio lice mesta, možda nije. Čini mi se da nećete stići dalje od toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači u vreme kada je Voker obilazio mesto incidenta nije bilo prisutnih članova UČK osim Fehmi Mujote. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On nije bio u uniformi. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: On nikad nije nosio uniformu jer je bio političar, aktivista OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači, u uniformi nije bio s njim. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Tamo sam bio ja i dvojica mojih vojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste sa Vokerom obilazili to. Rekli ste da je on obilazio bez vas. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja sigurno nisam hodao rame uz rame s Vokerom, on je obavljao svoj posao, a ja sam došao tamo da proverim informaciju koja je stigla do komande naše-zone.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Nemam sad vremena, ali ću vam dati kasetu gde se pri obilasku Vokera vidi nekoliko uniformisanih članova UČK koju sad neću da podnosim. Idemo dalje. Sastanku sa Vokerom je prisustvovao Fehmi Mujota i ko još?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: I prevodilac gospodina Vokera.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da ste pucali iz dva minobacača na Srbe kad su kod džamije utovarivali tela u kamion radi istrage i analize?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Mi smo otvorili vatru i izvršili napad, jer je ovo bio zločin koji je počinjen protiv stanovnika Račka, da bismo došli do tela. Taj napad je izvršen pre nego što je postignut sporazum o tome koji eksperti treba da dođu. Dozvolite mi da malo detaljnije objasnim. Oni su počeli svoj napad pre nego što su završeni pregovori, insistirali su da sudsko-medicinski tim koji treba da dođe, treba da obuhvata i srpske eksperte, kao i eksperte Haškog tribunala. Vi vrlo dobro znate da je Luiz Arbur (Louise Arbour), tužilac...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je 17 ljudi poginulo prilikom tog vašeg napada, da ste ubili tada 17 Srba.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne znam koliko je Srba poginulo, ali borba koju mi zovemo borba za leševe je vođena od strane naših jedinica u kojima sam učestvovao i ja. Mi smo napali vozila srpske policije i vojske, koristili smo razno naoružanje uključujući dva minobacača i ušli smo u taj napad u obliku klina u srpske položaje. Nismo znali koliko je ljudi poginulo, ali iz informacije koju smo sutradan dobili od verifikatora OEBS-a, saznali smo da je poginulo 17 policajca ili vojnika sa srpske strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste ovde napisali da ste od vaših osmatrača rekli da ih je 17 poginulo, a ne od verifikatora OEBS-a i kažete da je vas 11 pucalo sa udaljenosti ne veće od 300 metara na istražnog sudiju i one koji su utovarivali u kamione. To vam je na 17. strani, treći pasus, na tome se nećemo zadržavati. Preskočiću neka pitanja. Jer kažete da je pokušala Danica Marinković da sleti helikopterom ali nije uspela jer je naišla na vašu vatru. Je li tako? To pretpostavljam da nije sporno.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Samo da razjasnimo. U izjavi ja sam rekao da su nam verifikatori, i nisam pritom precizirao, rekli da je 17 ljudi ubijeno, a kasnije malo niže, ja kažem da su nam

naši posmatrači samo ispričali kako su čuli srpske glasove, srpske policije i vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da su 18. januara naše snage slomile vaše položaje od Petrova do Krajkova i Ranca i da je deo vaših snaga otišao na rezervne položaje u Rance? Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne razumem pitanje. Molim vas ponovite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da mi kratko odgovarate. Da li je tačno da su 18. januara naše snage slomile položaje vaših snaga od Petrova sve do Krajkova i Ranca, gde ste otišli na rezervne položaje. Je li tako ili nije? Na 16. strani piše u poslednjem pasusu: "Dana 18. januara uspeli su da slome naše položaje od Petrova sve do Krajkova i Rancea. Deo naših vojnika otišao na rezervne položaje", i tako dalje. Je li tako ili nije?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kažete: "Srbi su ušli toga dana u Rance 18. januara" i OVK, znači vi ste, ubila 20 Srba. Je li tako? To isto piše ovde na kraju ovog pasusa koji sam vam citirao. Je li tako ili ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, ako želite mogu da razjasnim kako se to desilo. Mogu da vam kažem koje smo položaje zauzimali. Jer teritorija između Petrova i Račka je područje planina i povlačenje srpskih snaga se odvijalo preko jednog planinskog prelaza prema Lužku, i to su bili ti položaji koje smo tada zauzeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete da su Srbi pristali da predaju sva tela odjednom čim se izvrši obdukcija. Da su se pridružili ovi strani forenzičari i tako dalje? Pretpostavljam da to nije sporno i da je tog dana februara na pogreb došao veliki broj civila, da je bio prisutan Voker i da ste vi tamo bili u uniformi sa trojicom uniformisanih vojnika u pratnji. Je li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Pre svega, hteo bih da kažem da se insistiralo da leševi budu predati jedan po jedan, ali porodice poginulih nisu htele da to bude tako, oni su hteli da sva tela budu predana zajedno i nekoliko dana kasnije tela jesu bila predana sva zajedno i sahrana je održana u februaru. Voker je prisustvovao toj sahrani, kao i ja lično, mada sam bio vrlo kratko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dovoljno ste odgovorili. Zašto ste pohapsili jedan broj civila Albanaca tada na sahrani? Samo kratko, molim vas?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mi nismo hapsili nikakve civile, zadržali smo na kratko vreme te ljude. Rizikovali smo intervenciju srpskih paravojnih jedinica tipa "Crne ruke" među civilima kako bi izazvali incident koji bi mogao imati ogromne posledice i rezultirati još jednim pokoljem. Tako da smo ih zadržali samo za nekoliko sati dok se ne završi sahrana. Svi ti ljudi, svi osumnjičeni koji su prisustvovali sahrani su pušteni istog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, te priče o "Crnoj ruci" i paravojnim informacijama smo čuli. One su i ovako prilično pitoreskne i podjednako netačne, ali vi tvrdite ovde, kad već to pominjete, da su svi političari, mislite na srpske političare, imali na Kosovu vojne jedinice, i evo citiram vam sa devete strane ovaj veliki pasus u sredini, kažete: "Koštunica je pozirao za jednu fotografiju kada je za vreme sukoba obilazio srpske trupe na Kosovu na kojoj nosi redenik na grudima i drži automatsko oružje. Video sam tu fotografiju, ali nemam primerak iste. Video sam Šešelja nekoliko puta na televiziji kako u vojničkoj uniformi obilazi svoje jedinice". Je li mislite isto na Kosovu?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, Koštunica jeste pozirao za tu fotografiju koja se pojavila u dnevnim novinama koje su objavile te slike. Ako želite, časni Sude, možemo naći primerak i dostaviti, a možemo naći i snimke sa RTS koji prikazuju kako Šešelj u vojnim uniformama obilazi svoje sopstvene jedinice, a isti je slučaj bio i sa Željkom Ražnatovićem Arkanom koji je bio član srpskog Parlamenta, i on je takođe prikazivan na televiziji. Mogu takođe da

kažem da sam ponudio Sudu još informacija koje govore o Fondu takozvanog "kapetan Dragana" i da su radnici porodice Kokolari (Kokollari) pružali doprinos tom fondu, i prema informaciji koju ja imam, to je bilo u sastavu paravojne formacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli, i ovim obrazlažete samo to da su svi političari imali vojne jedinice. Da li je vama poznato da niko od političara nije imao nikakve vojne jedinice i da ste to sve izmislili o paravojnim formacijama? Što ste izmislili te paravojne formacije, "Crnu ruku" i ne znam šta drugo? Šta vam to treba?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Ne mogu da nađem ovaj komentar u izjavi. Molim vas da mi kažete gde je.

TUŽILAC NAJS: To je strana devet, na sredini strane, možda se radi o drugačijem tumačenju. Časni Suđe, ja ću se sigurno baviti time prilikom ponovnog unakrsnog ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na dnu tog pasusa piše: "Svi političari imaju vojne jedinice. Svi oni na neki način su napali Kosovo", i tako dalje.

SUDIJA MEJ: Našao sam, to je na dnu devete strane na engleskom jeziku. Gospodine Buja, tu piše: "Pripadnici paravojnih formacija su ušli bez otpora od strane policije i vojske u sve gradove i sela. Svi političari su imali svoje vojne jedinice i svi su napadali Kosovo na neki način". To je prevod na engleski. Da li možete da nam razjasnite šta ste pod tim mislili?

SVEDOK BUJA: Ja sam tu hteo da kažem da su srpski političari imali svoju hijerarhiju, opisao sam neke političare koji su bili u Skupštini, kao što su Željko Ražnatović Arkan i Vojislav Šešelj u to vreme. Isto tako, u to vreme je Koštunica pozirao sa oružjem u ruci i on je takođe bio član Skupštine Srbije. Govorim o višim pripadnicima te političke hijerarhije. Kao što znamo, to su sve bivši

komunisti, i u svim bivšim komunističkim zemljama svi imaju neki vojni čin kao rezervisti u vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A mislite na to da građani Jugoslavije imaju neki vojni čin kao rezervisti? Je li to neka specifična informacija?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Možete li ponoviti pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam razumeo šta je poenta, tvrdnje da građani Jugoslavije imaju kao rezervisti, koji su odslužili vojni rok, neki čin u vojsci. U čemu je poenta toga?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je dodatna informacija, jer takozvane paravojne formacije, paravojne jedinice koje su pripadale Arkanu ili Šešelju su takođe prikazane na vašem radiju i televiziji i posete tih političara ovim jedinicama su takođe prikazivane, i te jedinice nisu nikad sprečavane na bilo koji način od srpske policije i vojske. Takođe se može lako utvrditi da su svi oni dobijali naređenja od vaše komande i od vas.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate još jedan minut za pitanje. To je još jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Šta kažete? Samo još jedno pitanje? Pa molim vas, gospodine Mej (May), mislim da sama činjenica da vi ovakvog svedoka ovde dovodite govori da ova vaša institucija podržava terorizam i terorisanje.

SUDIJA MEJ: Pretresno veće nikoga ne dovodi od svedoka, Tužilaštvo se bavi time. Da li prijatelji suda imaju neka pitanja, imajući u vidu da postoji vremensko ograničenje? Gospodine Tapuškoviću, ako imate nekih pitanja, molim vas da postavite što je pre moguće.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časne sudije, ja stvarno ne znam da li mogu da završim, ja ću se truditi za nekoliko minuta, ali treba mi bar malo vremena.

SUDIJA MEJ: Molim vas da se potrudite, tako da ostane vreme za dodatno ispitivanje pre pauze koja počinje u 13.45.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja bih vas molio još jedanput da pogledate ovu kartu i da još nije pokazano do sada objasnite, da pokažete mesto gde je vaša baza bila i mesto gde su pronađena tela 24 osobe, ako možete na mapi da pokažete?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Baza je bila ovde.

prevodioci: Molimo svedoka da se približi mikrofону. Prevodilac ne može da čuje svedoka.

SUDIJA MEJ: Molim vas približite se mikrofону i pokažite nam ako možete bazu, a onda nam pokažite dolinu gde su nađena tela.

SVEDOK BUJA: Da, ovde je bila baza gde su bili ubijeni vojnici, a na ovom mestu su bili ubijeni civili. Ovde i ovde, i na ovom mestu takođe. Bilo je civila koji su ubijeni na raznim mestima u Račku, ali većina je bila na ovom mestu gde sam pokazao.

SUDIJA KVON: Samo trenutak, gospodine Tapušковиću, pokazali ste tačku 2 kao vašu bazu. Je li tako? Tačka 2 na vašoj karti je takođe označena kao scena ili mesto zločina. Molim za vaš komentar. Hoćete li to da razjasnite?

SVEDOK BUJA: Da, mogu da objasnim obzirom da je osam vojnika ubijeno ovde, kao i šest civila uključujući i Hanemšu Mujota, kao što sam objasnio. Jedan od njih je bio Mehmet Mustafa koji je bio vlasnik te kuće.

SUDIJA MEJ: Nije potrebno ulaziti u takve detalje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Mene interesuje sledeće: Kolika je razdaljina u metrima? Vi ste pokazali da je to veoma blizu vaše baze. Koliko je to metara razdaljine od baze do mesta gde su pronađena 23 tela?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Između 500 i 1000 metara, jer je to vrlo visoko brdo između ta dva mesta.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, ja sam samo hteo da pokažete gde je to. Molim vas, gospodine Buja, vi ste ovde detaljno opisali jednu veoma bitnu stvar. Na četvrtoj strani vaše izjave, a to je i engleska verzija isto četvrta strana, vi ste opisali i dali sedam zona odgovornosti i naveli ste tačno i njihove nazive. Da li je bilo sedam zona?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Bilo je sedam zona.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, kazali ste broj osoba koji su različitim periodima pripadali zoni 6 koja je bila pod vašom komandom i koja je iznosila između 1.400 i 1.700 ljudi. To ste već danas kazali. Ali ste kazali i ovo: "Sve druge zone su imale više ljudi". Moje pitanje, ako su sve druge zone imale više ljudi, a bilo je sedam zona, uzmimo da je po 2.000 ljudi bilo u svakoj zoni. Da li je tačno da je OVK ukupno imao približno 14.000 ljudi u ovo vreme?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, ne možete reći da ih je bilo 40.000 hiljada

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: 14.000 hiljada ljudi.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Može, može da se radi o toj brojci.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li to bilo u momentu kad se dogodilo ovo u Račku? Da je toliko bilo otprilike ljudi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne znam tačan broj vojnika u svim zonama u to vreme, jer sam ja bio odgovoran samo za svoju zonu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Međutim, interesuje me nešto drugo. Vi ste takođe izjavili ovde i to se, časni Sude, nalazi na stranici 7, treći pasus engleske verzije. Ovde ste kazali da je stiglo naređenje iz glavnog štaba OVK za mobilizaciju Kosova, i da je to naređenje izdato na početku intervencije NATO-a, da se moraju mobilisati svi ljudi stariji od 18 godina. Je li to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, to je bilo javno naređenje, ali je bilo nemoguće mobilisati celo stanovništvo jer nismo imali dovoljno oružja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja bih vas zamolio da mi odgovorite da li je među pripadnicima OVK bilo ljudi koji su nosili civilnu odeću u velikom broju?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, to nije bio veliki broj slučajeva. Bio je slučaj sa Fehmijem Mujotom i jednim ili dvojicom drugih, čiji zadatak je bio da rade sa civilima, a bilo je teško raditi sa civilima u uniformi, zbog opasnosti napada. Ali osim u ovim posebnim slučajevima, svi pripadnici UČK nosili su uniforme.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali na trećoj stranici, a to je drugi pasus odozdo u engleskoj verziji, na trećoj strani vi ste kazali da niste imali problema da pridobijate ljude, muškarce i žene za to da uđu u OVK, ali da ste nekada bili prisiljeni da primete vojnike bez vojne obuke i odredite samo da kopaju rovove i grade bunkere.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je tačno. Mi nismo imali problema u regrutaciji vojnika, budući da je postojala bujica mladih ljudi koji su hteli da postanu pripadnici UČK. Mi nismo imali oružje i nenaoružane jedinice su pravile bunkere. To smo radili u vreme intervencije NATO pakta, jer, morali smo se proširiti zbog ogromnog priliva civilnog stanovništva. Većina ih je imala uniforme.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Znete li broj onih koji nisu imali uniforme? Jer ste takođe izjavili da ste na kraju rata imali jednu celu brigadu koja nije bila pod oružjem.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, mogu vam dati taj broj jer, mi smo brigadom zvali i veoma mali broj vojnika. Najveća brigada brojala je 1200 vojnika, a normalne brigade imale bi 400 do 500 ljudi. Na kraju rata u operativnoj zoni Nerodimlje postojala je brigada koja je obuhvatala ljude mobilisane u Jezercu i Malopoljcu, zatim bila je još jedna brigada u području Kačanika, i svi zajedno

kad uzmete to, sve zajedno možda bi ste tek onda mogli formirati jednu pravu brigadu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pitao bih vas nešto u vezi Račka. Ja znam da je toga dana bio januarski dan, znam da je bilo hladno, od dva svedoka stanovnika Račka čuli smo juče, kad je zapucalo, da su izašli gotovo u onome u čemu su bili obučeni, a 24 čoveka koji su izgubili živote u Račku toga dana, po onome što imamo to je nesporno, bili su obučeni u duple čarape i trodupla odela. Kako to objašnjavate, je li to karakteristično za ljude koji idu u planinu ili koji se nalaze u rovovima?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je uobičajeno u tom kraju, jer zima je tamo veoma hladna. Ljudi se normalno toplo oblače zbog velike hladnoće. Oni su odvedeni iz svojih kuća pa su stavili najtopliju odeću koju su imali jer su smatrali da ih hapse što se i dogodilo u ovom slučaju tih civila u Račku.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste juče da je ovo što se dogodilo u Račku bila planirana operacija etničkog čišćenja. O tome u svojoj izjavi nigde niste govorili, nego ste govorili ono što smo čuli i da je to uglavnom bilo nešto što se dogodilo zbog palih policajaca. To niste ranije spominjali, da je to sad bila specijalna planirana operacija etničkog čišćenja. Zašto to niste ranije govorili?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja sam naglašavao stvari o kojima su me istražitelji pitali. Nisam se opširno bavio objašnjenjima te vrste. Ja sam samo odgovarao na njihova pitanja, i meni bi bilo drago da se postave druga pitanja kako bih mogao objasniti tačno kakva je to bila operacija, kao na primer operacija u ravnici, gde uopšte nije bilo UČK. To je bila operacija etničkog čišćenja, kao i masakri u Alasu (Hallac), Slovinju (Sllovi) i na drugim mestima. Sve to je bio deo kampanje etničkog čišćenja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Juče smo pogledali oružje na ekranu. To je oružje čije proizvodnje? Da li možete da nam kažete ono oružje koje smo videli na ekranu?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja vam ne mogu reći čije je to proizvodnje jer se to ne može videti na televiziji. Međutim, ono mi je ličilo na automatske puške poznate pod imenom "kalašnjikov" (kalashnikov). Međutim, iz televizijskog snimka to se zaista ne može ustanoviti.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da količina oružja ne odgovara devetorici stradalih pripadnika OVK-a, a da li odgovara broju od 47 ljudi koji su bili u vašoj bazi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, naravno da ne odgovara, ali želim jasno da kažem da su naši vojnici imali oružje; da su oduzete četiri automatske puške i već sam rekao da su oduzete 12,7 i 7,9, a ne ono što smo videli. Jer, ja sam juče već rekao da naši vojnici nisu imali puške sa bajonetima. To bi bilo izuzetno neobično da se među nama pronađe neko oružje sa bajonetom.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Malopre ste na pitanje gospodina Miloševića rekli o pogibiji 27 policajaca Srba u Pusteniku (Pustenik), pa onda 17 ljudi koji su izgubili život pred džamijom, ali ste vi u vašoj izjavi još rekli i govorili da je tih dana sedmero Srba izgubilo živote u Pušteniku, sedam Srba, to ste vi naveli u vašoj izjavi strana 17?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, tu se radi o srpskim vojnicima i policajcima koji su ubijeni u borbi u Pušteniku. Taj položaj se nalazio u opštini Kačanik, nedaleko od graničnog prelaza Đeneral Janković (Hani i Elezit).

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I sa ona dva policajca koji su poginuli 15., na dan kad se dogodilo to u Račku izlazi da je ukupno tih dana stradalo 47 policajaca koji su tokom tih dana ubijeni. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne mogu da budem siguran da su svi ti bili zaista ubijeni, zato jer brojka od 17 za koje se tvrdi da su poginuli u Račku, to je brojka koju mi nismo uspeli da potvrdimo. To je OEBS objavio, tu brojku, a mi ne možemo da potvrdimo ni

broj od 25 vojnika u Rancu, budući da je pucnjava trajala celo vreme i sa položaja sa kojih smo se mi borili teško je reći da li je neko ubijen ili ne. Ali mi nismo imali vojnika koji su bili ubijeni u našem području, a za koje bismo mogli potvrditi da su ubijeni.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Još jedno pitanje, gospodine Buja. Kako ste gledali na ono što se događalo nakon početka bombardovanja NATO? Kakvo je vaše mišljenje, ako ste već bili vojnik, od kakvog je to uticaja bilo recimo na kretanje stanovništva, ili uopšte na ponašanje ljudi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ljudima je bilo drago kad je počelo bombardovanje NATO pakta jer su u tome videli neku nadu. Mogli su videti da postoji perspektiva slobode, da ne budu zlostavljani, ubijani i masakrirani. Prema tome, intervencija NATO pakta predstavljala je nadu da život na Kosovu u budućnosti može postati bolji. Mi vojnici mislili smo isto, jer naša namera nije bila da ratujemo. Nama je rat nametnut. Mi smo želeli da se taj rat završi što je moguće ranije i mi smo u tom svetlu gledali intervenciju NATO pakta, sastanak u Rambujeu (Rambouillet) i pokušaje da se postigne političko rešenje. Mi smo se nadali da ćemo biti slobodni i da ćemo jednog dana borbu staviti iza sebe.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali su ginuli i Albanci i Srbi od NATO bombi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je tačno i to je za žaljenje. Činjenica da su ubijeni ljudi na obe strane, pa neka to onda bude lekcija za obe strane da žive u jednoj zemlji u slobodi i demokratiji. Ja mislim da će srpski narod razumeti da je dovođenje međunarodne zajednice, da je UČK bio impuls prema dovođenju međunarodne zajednice i da su oni igrali konstruktivnu ulogu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Hoćete li završiti pre pauze, gospodine Najš?

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Učiniću što mogu, ali nema mnogo toga da se pita, tek nekoliko pitanja. Postavljena su vam pitanja o etničkom čišćenju i identifikovali ste druge lokacije na kojima su se prema vašim rečima odigralo etničko čišćenje. Recite nam vrlo kratko u čemu je sličnost između događanja na tim drugim lokacijama i onoga što se dogodilo u Račku?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Veza je u tome da je tamo bila jedna ista vrsta civila koji su ubijeni na tim mestima. Na tim drugim mestima došlo je do sličnih incidenata, ali to nije spomenuto na ovom Sudu. Bilo je tu Veliko Ribare (Ribare e Madhe), gde su ubijeni civili, gde je sprovedena operacija slična operaciji u Račku, jer je to bio sve deo operacije "potkovica" što je obuhvatalo napade na Bandulić (Banulla), Ribare i Račak i druga sela u tom području.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Maločas vam je postavljeno pitanje o 47 ljudi u Račku, 47 pripadnika OVK od kojih je, koliko znamo, devet ubijeno. Ostali, kada su raspoređeni, jesu li ostavili svoje oružje u Račku ili su oružje poneli sa sobom?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisam shvatio pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada su pripadnici OVK iz Račka razmešteni na raznim lokacijama, da li su oni svoje oružje uzeli sa sobom ili su ga ostavili u bazi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Obično bi vojnici OVK, ukoliko bi išli na kratki odmor, uzeli sa sobom oružje, a ukoliko bi odlazili kući na duže razdoblje, onda bi oružje ostavili u komandi. To je bila uobičajena praksa.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da vam je to pitanje postavljeno u vezi sa oružjem koje smo juče videli na video snimku "zaplenjeno oružje". Da li postoji mogućnost da je nešto od tog oružja oružje OVK koje su pripadnici OVK ostavili iza sebe u bazi?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, jer vojnici OVK su bili tamo, a količina oružja bila je daleko prevelika. Ja sam već juče objasnio da mi nismo imali takvu vrstu arsenala u jedinicama u Račku i Rancu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sudija Kvon (Kwon) postavio vam je i pitanja o lokalitetu broj dva. Vi ste nam rekli da su izvučena tela vojnika, ali da nisu izvučena tela civila. Da li su na lokalitetu broj 2 ta tela bila na istoj, otprilike istoj lokaciji?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Bila su na istom položaju kod naše baze, ali vojnici su imali pravo da izvuku samo leševe vojnika, a civilna organizacija bavila se civilima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko vi to možete proceniti, da li su civili ubijeni u isto vreme kada i vojnici na lokalitetu broj 2, ili u različito vreme?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Civili su ubijeni u isto vreme, u istom vremenskom periodu.

SUDIJA KVON: Budući da smo došli do pitanja karte, dajte molim vas pogledajte kartu sa leve strane. Uzmite vaš pokretni mikrofoni. Vidite broj 6 sa leve strane? To je udolina gde je ubijeno mnogo civila. Prepoznajete li taj deo? Broj 7 je lokacija vašeg bunkera. Da li je to tačno? To je broj 7, prema tome, vaša baza nalazi se negde na sredini između te dve tačke. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA: Da.

SUDIJA KVON: Znači da bi došli do baze, kojim bi putem vojnici obično išli?

SVEDOK BUJA: Imali su staze i rovove koji su povezivali bazu i bunker, to možete videti na fotografijama koje vam mogu pokazati. Tako su oni došli do bunkera. Ovde je bilo rovova.

SUDIJA KVON: Da bi se iz Petrova došlo do baze, kojim putem se obično ide?

SVEDOK BUJA: Bilo je veoma teško ići normalnim putem zbog položaja kod borika, ali mi bi smo obično prilazili od pozadi, iz Lužka. Išli bi kroz Lužak da dođemo do ovamo.

SUDIJA KVN: Znači morate proći pokraj lokaliteta broj 6 da bi ste došli do baze. Lokalitet 6 je udolina.

SVEDOK BUJA: Ne, jer račka klisura je ovde, a ovde se nalazi ono što zovemo Krajkovo put, tako da se ovde može proći pored bunkera da bi se došlo do baze, ali smo uvek koristili ovaj put jer je putovanje bilo veoma opasno.

SUDIJA KVN: Hvala.

TUŽILAC NAJS: Izvolite sest. Mislim da imam još samo tri ili četiri pitanja, i neka od njih ću svakako skratiti.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još jedna stvar: optuženi vam je sugerisao da ste vi ili pokušali ili da ste mogli pokušati da ponovo uđete u selo, i vi ste tu tvrdnju odbacili. Podsetite nas sada: vojnici koji su ubijeni na lokaciji broj 2, ubijeni su sa okolnih brda jednostavno kad su izašli na ulicu. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Srpski vojnici su pozicionirani ovde, prvi vojnici ubijeni su u bunkeru sa "zoljom" i sa ove pozicije je pucano na sve vojnike.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali ako biste se na području baze na primer jednostavno našli na ulici, da li bi se time izložili vatri srpskih vojnika, kao što su poginuli vaši prvi ljudi odmah ujutru?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ljudi koji su ubijeni, ubijeni su ovde jer se sa ovog položaja lako može pucati na bazu i tamo su svi oni ubijeni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Optuženi je takođe izneo tvrdnju da svi ljudi koji su izgubili život u Račku, a njih je 45 navedeno u optužnici i oni su poginuli na raznim lokalitetima, optuženi je rekao da su oni svi bili pripadnici OVK. Ja sad neću od vas tražiti da idete kroz sva imena, ali tu imamo dva ženska imena, -Ljuta Aslani (Lute Asllani) i Hanemša Mehmeti. Da li su te žene bile članice OVK?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sedamdesetogodišnji Haki Metuši (Haki Metushi), je li on bio član OVK?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I još samo da se zaustavimo na još jednom imenu. Iznesena je tvrdnja da je čovek po imenu Mustafa, da se taj čovek uvukao na listu civila, a Mustafa o kojem ste vi govorili je bio onaj čovek kome je bilo 62 godine i koji je insistirao da postane član OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Taj čovek se zove Mehmet Mustafa, a optuženi je namerno spomenuo drugog Mehmeta, Mehmeta koji se nalazi na popisu civila.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, i to ime na popisu civila je takođe Mustafa? I sada samo da se nadovežemo na pitanje sudije Kvona, jer nemamo previše snimaka tog lokaliteta. Koliko je težak ili lak teren između baze označene brojem 2 i udoline, jaruge u kojoj su pronađeni leševi? Možda ćemo to moći kasnije videti kroz druge dokaze. Ali recite nam vi kako taj teren izgleda, između baze i udoline?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Radi se o veoma strmom planinskom terenu i veoma je teško tu udolinu videti sa ovog položaja. Radi se o veoma nepristupačnom terenu, što možete videti ovde.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Postavljena su vam pitanja o ubistvu policajca. Juče smo videli dva izveštaja. Mislim da će i treći biti uručen kada se prevede. Ti izveštaji dolaze sa srpske strane i u

njima se govori da jedan policajac teško ranjen i da nije bilo više žrtava od tog broja. Da li vi prihvatate da je u Račku jedan policajac možda teško ranjen?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Mogao je biti ranjen sa položaja broj 10, ali teško je zamisliti da su Srbi poginuli u jutarnjoj borbi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, i moje zadnje pitanje: spomenuli ste da je uopšteno na raspolaganju bilo 1.400 pripadnika OVK. Koliko je od njih bilo na raspolaganju u području Račka i koji su se mogli boriti u Račku?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Oni koji su bili spremni za borbu u Račku, njih je bilo oko 30 jer, naravno bilo je i ljudi koji su radili kao pomoćno osoblje, i oni nisu bili naoružani, operativno osoblje koje takođe nije bilo naoružano i drugi vojnici koji su tamo bili, a takođe nisu bili naoružani.

TUŽILAC NAJS: Nemam više pitanja.

SUDIJA KVN: Gospodine Buja, imam dva pitanja. Prvo bih želeo da vam sekretar preda jedan dokazni predmet jer se on tako često citira.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 212.

SUDIJA KVN: Da li su stanovnici Račka znali da je OVK prisutna u njihovom selu?

SVEDOK BUJA: Oni bi to mogli znati samo da je bilo vojnika UČK u gornjem delu sela, znači blizu Račka, ovde na ovom položaju. Ali mi nismo civilima dozvoljavali da ovamo dolaze tako da oni nisu mogli znati broj vojnika ili njihov položaj, jer je postojala opasnost da bi oni mogli te informacije dati kad budu mučeni i zlostavljani. Zato smo ovde postavili stražara tako da civili ne bi mogli da dođu. Dakle, bilo bi teško za stanovnike Račka da znaju koliko je vojnika bilo ili na kojim su položajima bili.

SUDIJA KVON: Vi ste ih upozorili i savetovali da se evakuišu pre napada, govorim o seljanima. Prema tome, oni su i pre napada morali znati da postoji neka baza OVK u selu?

SVEDOK BUJA: Oni bi mogli znati da je nešto bilo u Račku, ali ne bi mogli znati broj vojnika. Kada smo ih mi upozorili, oni su mogli da vide vojnike i pokrete vojnika jer ovde na ovom mestu su vojnici prelazili preko brda da bi došli do lužičke klisure. To je bilo vidljivo za stanovnike Račka.

SUDIJA KVON: Hvala, i moje zadnje pitanje se odnosi na sudiju Marinković, istražnog sudiju. Da li su vaši vojnici pucali na policiju koja je pratila sudiju?

SVEDOK BUJA: Mi nismo znali da li je tamo bila sudija ili ne. Mi smo pucali na one snage koje su pucale na nas i na policiju i vojne snage koji su bile stacionirane u i oko Račka i borika. Znači, pucali smo na policiju i vojsku koja je pokušala da dođe do položaja ovde, a nije nam bilo poznato da je tamo bila prisutna i sudija. Videli smo kamione i "Pintzgauer" koji su pripadali policiji i vojsci.

SUDIJA KVON: Da li su srpske snage prve zapucale?

SVEDOK BUJA: Borbe su trajale celog tog dana, 18. i 19. stalno su trajale borbe.

SUDIJA KVON: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Buja, time je vaše svedočenje završeno i sada možete ići. Hvala vam što ste došli da svedočite na Međunarodni sud.

SVEDOK BUJA: Hvala vama što ste mi pružili mogućnosti da ovde svedočim.

SUDIJA MEJ: U redu, sada idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK ZUNIĆI: Svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Možete da sednete. Prihvatamo ovu izjavu pod Pravilom 92bis.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je vaše puno ime Jusuf Zunići (Isuf Zhuniqi)?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da, Jusuf Zunići.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Zunići, da li ste dali izjavu istražiteljima Tužilaštva 4. maja 1999. godine i da li ste 31. maja ove godine pročitali tu izjavu u prisustvu predsedavajućeg službenika ovog Suda kao što je potvrđeno vašim potpisom? Da li ste potvrdili svojim potpisom-da je ta izjava tačna?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS: Mogu li ja onda pod tim okolnostima ponuditi u dokazni materijal tu izjavu i potvrde koje idu uz izjavu kao dokazni predmet?

sekretar: Dokazni predmet je 213 i 213A za redukovanu verziju.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što pročitam rezime koji je verujem već podeljen, hteo bih da kažem Pretresnom većeu da ćemo sa ovim svedokom odstupiti od Račka i preći na jedan drugi lokalitet. Molim vas da pogledate stranu 10 atlasa koji je stavljen na grafos-

kop i ja ću objasniti šta ona znači i koji je njen potencijalni značaj za Pretresno veće. Vidimo Belu Crkvu (Bellacerke) i na desno prema železničkoj pruzi sa desne strane se nalazi Bela Crkva koju preseca železnička pruga. Druga sela koja se pominju ovde su Celina (Celine) i Nogavac (Nagavac), a na zapadu, izvinjavam se ako ću pogrešno izgovoriti je gradić Zrze (Xerxe). Na jugu označena narandžastom bojom je gradić Rogovo (Rogove). Ako Pretresno veće sad ponovo pogleda Belu Crkvu, videće da su osim puteva koji su označeni narandžastom bojom, označene i plave linije koje idu direktno sa severa na jug i koje preseca železnička pruga i to je prelaz. Koliko ja znam, tu postoji most i to je mesto strašnih događaja o kojima ćete uskoro čuti. Sada bih zamolio da se preko ove karte stave dve fotografije. Te fotografije su iz drugog registratora za Belu Crkvu, na tabulatoru 1. Zamolio bih poslužitelja da ovo stavi preko karte i da karta ostane tamo gde jeste, pošto ćemo se na nju vratiti. Prva fotografija je pogled iz Bele Crkve i vijugava linija drvoreda je pored reke, o kojoj ćemo kasnije više čuti. Tu vidimo pored i pravu liniju koja se proteže sa leve na desnu stranu ekrana, i to je železnička pruga koju preseca potok, tako da je ta prava plava linija potoka. Pomalo je vijugava, kao što vidite na fotografiji. Sada da pogledamo drugu fotografiju i da se skoncentrišemo na sam most, molim vas. Ova fotografija prikazuje korito reke sa mostom i železničkom linijom, i kod tog mosta su se desili događaji o kojima ćemo govoriti. Ja ću pročitati iz rezimea, mada neću baš čitati reč po reč, kako bih malo uštedeo na vremenu. Ovaj svedok, zemljoradnik koji ima 42 godine je poreklom iz Bele Crkve. Izvesno vreme, nekoliko godina je proveo u Švajcarskoj (Switzerland). Vratio se 1996. godine i kupio je dva autobusa i sa njima je otada radio kao privatni prevoznik. Živi u Beloj Crkvi sa svojom ženom, dve ćerke, dva sina, ocem i majkom. Pre NATO bombardovanja svedok nije znao ni za kakve sukobe u svom selu ili u okolini. U Beloj Crkvi zapravo nije ni bilo srpskih stanovnika. Oko 3.30 25. marta 1999. godine probudili su ga zvuci i prizor 12 zelenih tenkova Vojske Jugoslavije koji su dolazili iz pravca Orahovca (Rahovec) i zaustavili se kod džamije u njegovom selu. On je pokupio svoju porodicu i ostale članove šire poro-

dice i odveo ih u zaklon, u sklonište na jednom polju, na ivici sela. Tamo se skupilo, takođe, još 200 seljana. Sa ovog položaja su oni videli kako tenkovi napuštaju selo, što ih je navelo da pomisle kako bi bilo bezbedno vratiti se, i to su učinili. Ali 15 minuta kasnije začuli su zvuke automatske pucnjave udaljene samo 200 metara od njih, i to je svedoka navelo da ponovo okupi svoju porodicu i odvede ih do potoka koji smo videli. Potok nije bio mnogo udaljen od njegove kuće, ali u suprotnom pravcu od onog kojim je išao prvi put, kada je prvi put tražio bezbedno mesto, jer da su ovom prilikom bežali u šumu to bi dovelo njegovu porodicu u pravac paljbe. Otprilike 700 seljana se okupilo kod potoka i svedok i njegova porodica su hodali otprilike kilometar u pravcu Rogova koje sam već pokazao Pretresnom veću, ponekad bežeći u zaklon jer je izgleda bilo snajpera koji su pucali u njihovom pravcu, a čula se i druga pucnjava i eksplozije. Stigli su do železničkog mosta i sklonili se ispod mosta. Otprilike oko 9.30 videli su kako iz istog pravca iz koga su oni došli dolazi vod od otprilike 16 policajaca obučenih u maskirne uniforme sa trakama na rukavima. Svi su bili naoružani sa automatskim puškama AK-47, i imali su dugačke noževe u futrolama na svojim pojasevima. Neki policajci su takođe imali i pištolje u futrolama, a jednog od njih svedok je prepoznao kao policajca koji je inače izvršavao uobičajene zadatke u Orahovcu. Uskoro zatim, svedok je video kako 13 civila kosovskih Albanaca koji nisu još bili na mostu, ali su išli prema mostu, kako na njih puca policija sa malog rastojanja. Samo jedan dvogodišnji dečak je preživeo. Ljudi ispod mosta su još uvek bili na istom mestu i snajperi su pucali u njihovom pravcu. Policija koja je ubila dvanaestoro ljudi u tom navratu se razdvojila u dve grupe i zauzela vatrene položaje na obalama obe strane tog potoka. Jedan srpski policajac, koji je govorio albanski, naredio im je da idu prema policiji, a onda im je dao još nekoliko naredjenja, pre svega, da stave ruke iza glave, da pređu potok prema železničkoj pruzi, da se razdvoje u grupe, žene i deca na jednoj strani, a muškarci podeljeni u dve grupe na drugoj. Muškarcima je potom naredjeno da se skinu do donjeg veša i oduzeta im je sva gotovina, nakit i svi dokumenti. I jedan policajac, kada je našao pasoš svedoka pitao

je: "Ko je Jusuf Zunići?" I svedok je rekao ko je on, na šta je policajac njegov pasoš pocepao zajedno sa njegovom ličnom kartom i vozačkom dozvolom. I policajac je rekao: "On je isto kao mrtav". Taj policajac, koji je govorio albanski, naredio je kosovskim Albancima, muškarcima, da se obuku i da se skupe u jednu grupu, a ženama i deci je rekao da napuste to mesto idući železničkom prugom, u pravcu Zrze. Kada su žene i deca odmakli na otprilike 100 metara i još uvek su se mogli videti, čovek po imenu Šendet Popaj (Shendet Popaj) je oboren na zemlju jednim udarcem i vođa policajaca je stavio svoju nogu na njegov vrat. Ujak tog mladog čoveka koji je bio otprilike 20 godina star, taj ujak, jedan doktor iz Bele Crkve, rekao je vođi policajaca: "Ostavite nas na miru, mi smo obični zemljoradnici, mi nismo OVK". Policajac ništa nije rekao nego je samo otvorio jedan kratak rafal iz svoje automatske puške. Pogodio je doktora u grudi i momentalno ga ubio, a onda je upeorio pušku u mladića koji je ležao na zemlji ispod njegove čizme i usmrtio ga jednim pucnjem u glavu. Ostali muškarci, njih 65 ukupno, po naređenju su ušli u potok. Zatim je dato naređenje da se na njih otvori vatra, i po proceni svedoka, svi policajci su otvorili vatru iz automatskih pušaka. Svedok je pogoden u rame i pao, i drugi ljudi su pali na njega. On je ostao pri svesti, ali se pravio da je mrtav dok se pucnjava nije zaustavila, a ona je trajala oko pet minuta. Posle prekida pucnjave, policajci su ušli u potok i pregledali sva tela i kada bi, kao što je svedok čuo, rekli: "Ovaj diše", začulo bi se nekoliko pojedinačnih pucnjeva. Svedok se seća 10 takvih pucnjeva. Onda je čuo kako jedan policajac kaže: "Sada su svi mrtvi, idemo odavde". Svedok je sačekao otprilike 20 minuta dok se sve nije smirilo, ustao je i otkrio da su oko njega svi mrtvi ili su pretrpeli strašne povrede od pucnjave. Video je preko 50 tela, od kojih je mogao da identifikuje 41 u svojoj izjavi. Uprkos povredama, uspeo je da stigne do Zrza gde je našao svoju porodicu. Dobio je prvu pomoć, mada je povremeno gubio svest tokom sledećih nekoliko dana. Policija je zatim stigla i tamo i zbog toga je svedok napustio svoju porodicu i sklonio se u planine, noseći sa sobom pribor za prvu pomoć. A tamo u planinama našao je 40 ili otprilike 40 seljana iz Bele Crkve koji su se takođe tamo krili. Oni

su ga obavestili da je celo selo uništeno i da su ostale samo dve nezapaljene kuće. On je na kratko posetio svoju porodicu u Zrzama 31. marta i odande je otišao peške u Nogavac gde su mnoge prognane osobe našle sklonište i utočište. Srbi su im bili naredili da se tamo okupe. On se sakrio u štali u tom selu kada je jedan avion bombardovao selo leteći vrlo nisko ili je bombardovao celo područje, od čega se srušio krov. Svedok je od toga pobegao, ali je od komada granate pretrpeo nekoliko povreda u ruke i u glavu. Onda se onesvestio i probudio se nekoliko dana kasnije u Kukešu (Kukës), u Albaniji (Albania), gde ga je odveo neki rođak koji ga je pronašao onesvešćenog. Tada je svedok saznao da mu je metak ostao u ramenu. U izjavi svedoka kaže se da nije bilo nikakve prisutnosti OVK u Beloj Crkvi, da on nikad nije bio član OVK, iako ima jednog mlađeg brata sa kojim nije razgovarao otprilike 12 meseci pre tog događaja koji je bio član OVK neko vreme pre te kampanje. To je sve sadržano, kao i rendgenski snimci i fotografije povreda svedoka u fascikli Bela Crkva, tabulatori 4, 5 i 6. To je rezime. Sada će možda optuženi imati još nekoliko pitanja za svedoka.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, imate li neka pitanja za ovog svedoka?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam, svakako. Vi ste u svojoj izjavi naveli da se pre 24. marta, iako ste bili svesni incidenata koji su se dešavali na Kosovu u vašem selu i u njegovoj okolini, ništa značajnije nije dešavalo. Je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne, ništa se nije desilo. Ja ne znam šta se desilo pre toga, mislim, ništa se nije desilo pre 24. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vaše nevolje su počele sa početkom rata, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je Orahovac udaljen od vašeg sela?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Prizren (Prizren) je vrlo daleko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja nisam pitao za Prizren. Ne znam odakle vam Prizren. Pitao sam za Orahovac.

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Prizren je na rastojanju od 80 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne razumem zašto mi odgovarate o Prizrenu, pitam za Orahovac. Gledali smo na karti Belu Crkvu i odmah u blizini na severoistoku, u istom tom kvadratu, Orahovac. Koliko kilometara ima od vašeg sela do Orahovca?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Orahovac je vrlo blizu, oko 10 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vaše selo se smatra okolinom Orahovca ili je Orahovac u blizini vašeg sela?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Jeste, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je u periodu od 17. do 22. jula 1998. godine sa područja Orahovca oteto i odvedeno, kidnapovano dakle, 39 Srba i Albanaca od strane terorista UČK? Vi ste vozili tamo, pretpostavljam da znate dobro događaje. Da li znate za to?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Tog dana, 16.-jula 1998. godine, ja sam bio u Prizrenu i ne znam šta se dešavalo u mom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A niste čuli za te događaje i za kidnapovanje Srba i Albanaca u Orahovcu u julu 1998. dakle? Ništa o tome vam nije poznato?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam ništa, bio sam odsutan sve dok nije stigao OEBS i tek onda sam se vratio u Belu Crkvu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li znate ko je Nuredin Kastrati (Nuredin Kastrati), vaš kolega vozač autobusa iz sela Naspale (Nashpall)?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam tog čoveka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate incidenta iz aprila 1998. godine kada je autobus pun putnika zaustavljen od strane UČK? Nije bitno da li znate ko je bio vozač, da li se sećate tog događaja?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: U to vreme UČK nije zaustavila autobus, to su bili pripadnici paravojnih formacija sa srpske strane i srpska policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, znate za taj događaj. Samo tvrdite da su ga Srbi zaustavili, je li tako, u aprilu 1998. godine?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: U to vreme UČK je bila u planinama i tamo je bila sve vreme, nije silazila na puteve koji su bili pod kontrolom srpske policije i vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je Dželjaj Hajda (Xhelaj Hajda), zvani Toni?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za napad UČK na Orahovac?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne, ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali postoje podaci da je UČK, kad je išla u napad na Orahovac, išla i kroz vaše selo, tu se zadržavala, da li išta znate o tome?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam, nikada nisam video pripadnike UČK u selu Bela Crkva i o tome ne mogu ništa reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je Skender Hodža (Skender Hoxha)?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nikad za njega nisam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je bio komandant UČK u tom području Orahovca, da li ste čuli za njegovo ime?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne, nikad nisam čuo njegovo ime, nije me to zanimalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su se pri kretanju u napad na Orahovac, UČK u vašem selu ne samo zadržala već i prisilno mobilisala nekoliko meštana? Da li ste za to čuli i da li znate nešto o tome?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Rekao sam već, 16. sam bio u Prizrenu i ne znam ništa slično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ne znate ništa, vi ostajete pri tome da se u vašem selu do početka rata nije događalo ništa značajno, to smo znači konstatovali, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da, to je tačno. Znam samo šta su srpska policija i vojska radili u selu Bela Crkva i to znam veoma dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Vi u izjavi navodite da je 25. marta u 3.30 h, znači usred noći vas i vaše ukućane probudila buka tenkova. Je li to tačno?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da mi odgovorite na pitanje da li ste sigurni da vas je probudila buka tenkova ili buka od bombardovanja NATO-a, 25. marta ujutru, odnosno u toku noći, kako vi kažete?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: 25. marta, u 3.30, probudio sam se i video 12 vojnih tenkova, tačnije srpskih tenkova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste napustili kuću i otišli u polje na rubu sela. Je li to bilo zato što se uplašili od tenkova ili je postojao neki drugi razlog?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Bojao sam se tenkova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali tenkovi su samo prošli, oni se nisu zadržavali u blizini sela. Je li tako, bar tako vi kažete?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Napustio sam kuću i nisam se vraćao sve dok se tenkovi nisu udaljili, tek onda sam se vratio kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad smo na onoj fotografiji videli da je između polja i kuća u Beloj Crkvi, postojala šuma. Kako ste mogli da vidite šta se dešava u selu kad je mesto na kome ste bili bilo polje zaštićeno od pogleda tom obližnjom šumom?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Kad su počeli da pale sela ja sam bio kod kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o ovom događaju kada ste otišli uplašeni od tenkova pa se posle, kad ste ustanovili da su otišli, vratili. Kako ste to mogli da vidite kada vam je šuma između polja i sela?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nisam bio jako daleko, samo nekih 200 metara daleko od sela. Bilo je veoma mračno, još nije svanula zora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je sati bilo kad ste se vratili u selo?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Vratio sam se u 5.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, ukupno ste bili odsutni sat i po?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto ste ponovo napustili kuću?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Otišao sam jer sam, na otprilike 200 metara, video kako selo gori. Policija i paravojnici dolazili su pešice u selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakvi paravojnici, nije mi jasno? Šta su to paravojnici?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Vi biste trebali takve stvari znati. Ja ne znam šta su tačno bili ti pripadnici paravojnih grupa. To su oni koji su ubijali i pucali na ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je li neko pucao na vas?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: U samom selu nisu pucali, ali su pucali na ljude i ubili ih kod mosta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je ovaj most koji imamo, bar ga ja imam ovde još na monitoru, je li tako? Ovaj koji je prikazan malopre?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vidimo da na njemu stoji nekoliko ljudi, pa se može prema visini ljudi.

SUDIJA MEJ: Odjednom dobijamo francuski u našem engleskom kanalu. Da. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom na to da na mostu ima ljudi, a i vidi se širina pruge, taj most nema u dužini više od desetak metara, je li to tako ili ne?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Duži je od 10 metara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, možda ima i jedan-aest, samo se dole sužava i dole je reka, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako je moglo tu nešto više od 700 stanovnika sela da se sakrije ispod mosta, objasnite mi, molim vas?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Mi nismo bili ispod mosta. Tu se nalazi jedan kanal za navodnjavanje i tamo smo se krili, a ne ispod mosta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam shvatio iz vaše izjave da ste se sakrili ispod mosta i da ste ostali nekoliko sati?

SUDIJA MEJ: On je na to već odgovorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je bilo sati kada ste došli do tog mosta?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Do mosta smo došli otprilike oko 5.30 i tamo smo ostali negde do 9.15, sve dok srpska policija nije došla do tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sada mi nešto nije jasno. Vi ste se u 5.00 vratili kući, pošto su prošli tenkovi, tako ste opisali, a već u 5.30 ste bili ispod mosta. Kako je to moguće?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Tačno je da sam u 5.00 ujutru bio kod kuće i da mi je trebalo pola sata da dođem do mosta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, vi kažete da su oko 9.30 toga dana prema vama krenuli policajci, naoružani, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Otprilike oko 15, 16 policajaca je bilo tamo, jer ja sam to svojim očima video.-Porodice Klirim (Clirim) i Spahiu (Spahiu) od 12 članova su ubijene na udaljenosti od nekih 150 metara. I rekao sam vam, preživeo je samo jedan dvogodišnji dečak. Sedmoro dece je tamo ubijeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, kada su policajci, je li to bilo 9.30, kako vi tvrdite u izjavi, krenuli prema vama?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Kada je policija došla, došla je do železničke pruge koja povezuje Prizren i Zrze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I koliko su oni bili daleko od tog mosta gde ste se vi skrili?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Policija je bila na železničkoj pruzi i oni su nam na albanskom rekli da izađemo i da im priđemo, to su rekli prvoj grupi. A druga, veća grupa, u kojoj su bili žene, deca i starci je dobila isto uputstvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, koliko su bili daleko policajci?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Policajci su bili na nekih 20, 30 metara od nas kada smo ustali sa rukama iza leđa da krenemo prema njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da su bili naoružani jurišnim puškama. Molim vas, recite mi sta je to jurišna puška?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: To je automatska puška koju su koristili da pucaju na albanske civile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, vi precizirate da je to AK-47.

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Pa, to je bilo to, ja sam to video sopstvenim očima. To je bila automatska puška.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali da znate da upravo AK-47 koriste teroristi UČK?

SUDIJA MEJ: To je zasebna stvar. Svedok je rekao da su te puške bile AK-47.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, ja hoću da vas podsetim onda, gospodine Mej, da je upravo prethodni svedok Buja, koji je šef jedne od tih terorističkih grupa, naveo da je to njihovo naoružanje. Da su oni koristili AK-47.

SUDIJA MEJ: Ne želimo sada ulaziti u svađu oko toga. Da li vi sugerišete da se tu radilo o pripadnicima OVK, a ne o policajcima, da li je to ono što hoćete da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sugerišem da svedok ne zna šta je jurišna puška, niti zna šta je AK-47.

SUDIJA MEJ: Dobro, da li znate šta je AK-47? Kako ste tu pušku uspeli da prepoznate, gospodine Zunići?

SVEDOK ZUNIĆI: Mogu vam je opisati. To je bila automatska puška, a znam da se u ratu koriste samo takve vrste oružja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakve je boje kundak?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: To nisam video u tom času.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, otprilike, da li je tamne boje ili svetle boje?

SUDIJA MEJ: Ne, ne, već smo se time previše bavili. Pronađite neku drugu temu. Nije važno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. Vi govorite o policajcu koji je govorio albanski, a za koga ste sigurni da je Srbin, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Siguran sam da je bio Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na osnovu čega tvrdite da je Srbin ako je govorio albanski?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ja u to vreme nisam znao njegovo ime, ali kada sam se vratio iz Albanije video sam ga, njegovo ime je Nenad Matić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste naveli da se ispod mosta nalazilo sklonište, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo sklonište za napad iz vazduha?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne. Tamo je bio jedan kanal za navodnjavanje, za poljoprivredne potrebe, i ljudi su se sakrili u tom potoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači, nije bilo nikakvo pripremljeno sklonište nego ste taj kanal za navodnjavanje vi kvalifikovali kao sklonište, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Mi smo to koristili kao sklonište, jer to je bio jedan kanal za navodnjavanje, mi nismo razmišljali o tome da to pripremimo za ovu svrhu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste to koristili, koliko puta, kao sklonište?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: To je bilo prvi i zadnji put toga dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikada drugih dana to nije pre toga korišćeno kao sklonište, ni posle toga, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nismo to koristili u tu svrhu. Ja sam to koristio samo za navodnjavanje polja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, kako se dogodilo da svih vas 700 krene baš na to mesto da se skloni? Obično kada je opasnost, svako odluči negde da ide, kako je vas 700 odlučilo baš da ode na to mesto da se skloni? Da li znate to da objasnite?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da, mogu objasniti. Nismo mogli da idemo ni u jednom drugom smeru, jer se srpska vojska i policija nalazila na svim drugim stranama. Jedino kuda se moglo ići bilo je da se pođe prema mostu Belaje i da se onda ide ili u selo Žrže ili u selo Rogovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi navodite da je ovaj policajac koji je naređivao na albanskom jeziku naredio policiji da puca na jednu grupu kada je ubijen rođak, mislim da piše Klirim Zunići (Clirim Zhuniqi), je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Porodica Klirima Zunićija je bila tamo, kao i jedan njegov prijatelj iz Opteruše (Opterushe), Džemal Spahiju (Xhemal Spahiu), koji je pretučen i ubijen. Jedina osoba iz te grupe koja je preživela bio je dvogodišnji Dardan Zunići (Dardan Zhuniqi).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali odgovorite mi, molim vas, na pitanje zašto bi policajac izdavao naređenja na

albanskom? Zašto bi srpski policajac izdavao naređenja na albanskom?

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da na to odgovori. On samo kaže da je policajac to uradio, ne može reći zašto je to uradio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je bilo još Albanaca u toj grupi lica koja su govorila albanski, osim tog policajca koga ste čuli da izdaje naređenja na albanskom? Da li ste čuli još nečiji glas da govori na albanskom iz te grupe?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ja sam ga čuo samo kako kaže: "Stavite ruke iza leđa", a inače je govorio na srpskom. Na albanskom je govorio samo kada nam je naredio da stavimo ruke iza leđa, onda kada je vikao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi govorite srpski?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Malo, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na kom jeziku je izdao naređenje da se otvori vatra, na albanskom ili srpskom?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Na srpskom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste ga čuli kada je on naredio da se otvori vatra, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da, čuo sam ga, jer bio sam samo dva metra od njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su pucali na vas sa dva metra blizine?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ja sam se nalazio na dva metra od mesta na kome je on ustrelio Nisima Popaja (Nisim Popaj), doktora i Šendeta Popaja, koji je ustreljen u glavu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je bio udaljen kada je naredio da se puca u vas?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Oko dva metra, kada je dao naređenje da svi siđemo u potok, a onda je naredio i da se puca na civilno stanovništvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne upotrebimo taj kolektivni izraz "civilno stanovništvo", vi ste rekli da vas je bilo 700. Znači, on je naredio da se puca u vas 700 tamo, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne. On je odvojio muškarce od žena, a nekim starcima rekao je da odu u selo. I nekih 100 metara od sela pogubio je muškarce.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, koliko je to on onda muškaraca pogubio, kako vi kažete?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Kod potoka je, oni su pogubili decu, žene, starce, ukupno 60 ljudi. Dvoje ljudi bilo je paralizovano. Bili su nepokretni, nisu se mogli kretati i zapaljeni su u svojim kućama, u Beloj Crkvi, u kući Mehmeta Zunićija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači, vi tvrdite da je od 700 ljudi, pošto su odvojeni muškarci, on naredio da se pobije, znači vas 60, ali ne samo muškaraca, nego žena, dece, i tako dalje. Što su onda odvajani muškarci i kako to da je tako malo bilo muškaraca od 700 ljudi?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Žene, deca i starci bili su udaljeni 150 metara od mesta gde su streljani Klirim Žunići i njegova porodica, a među njima je bilo 38 koji su ubijeni u mojoj grupi, i ima samo šestoro preživelih, a šest ih je ranjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, od 700 ljudi, 60 je tu stradalo, kako vi tvrdite, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nije ih 600 stradalo, 60 je ubijeno i to na oko 150 metara daleko od mosta.-Klirim Zunići i njegova porodica iz Opteruše, zatim Haljim Fatoši (Halim Fatoshi) iz Bele Crkve koji je bio ubijen 150 metara dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tada bilo u toku NATO bombardovanje, za vreme tog događaja koji opisujete?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nije bilo bombardovanje NATO u našem kraju. 25. marta smo samo videli kako avioni NATO pakta lete gore visoko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Videli ste ih visoko gore, dobro. A navodite da su NATO avioni u dva noću bombardovali Nogavac kada ste vi bili tamo, je li tako? To je, znači, drugi događaj?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: NATO nije bombardovao Nogavac nego jugoslovenski avioni ti koji su bombardovali Nogavac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, znači tako. Dobro. A padale su bombe po Nogavcu, nije bitno sada čije, a možete li to bliže da objasnite, jer vi navodite da imate još metak u desnoj nadlaktici i blizu zgloba, da li ste vi tada kada je bilo to bombardovanje zadobili tu povredu?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da. Ne. Imam metak u ramenu od 25. marta, ali imam još osam drugih rana koje su nastale drugog aprila u Nogavcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, znači, za vreme tog bombardovanja, jer kažete na četvrtoj strani da ste zadobili razderotine po glavi i desnoj ruci, je li tako?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, koliko je ljudi poginulo u tom bombardovanju, da li znate? Vi ste, eto, bili teško ranjeni, koliko shvatam, a koliko je ljudi poginulo u tom bombardovanju?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: U to vreme, u jedan sat ujutru, ja sam stigao u Nogavac, i veoma dobro sam čuo "migove" kako dolaze iz Crne Gore i kako pucaju na selo Nogavac. I tada je bilo ljudi koji su teško ranjeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Ja vas pitam koliko je ljudi poginulo u tom bombardovanju?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam, jer ja sam i lično bio teško ranjen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je neko rekao koliko je ljudi poginulo u bombardovanju?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne znam, bilo je dosta mrtvih, ali ne znam tačan broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da niste vi pomešali te mrtve sa onih 60 što kažete da ih je pobila policija?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Ne, nisam ih pomešao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da vam postavim direktno pitanje, da li vi ovom izjavom želite da prikrijete, u stvari, da su žrtve koje ste nabrojali, zapravo žrtve NATO bombardovanja, s obzirom na vrste povrede koje ste opisali? Da ili ne?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: NATO nije bombardovao civilno stanovništvo. Vaši avioni su bombardovali Nogavac. A nemački KFOR (Kosovo Force) je nakon našeg povratka pronašao bombe sa ćiriličnim slovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čuli smo već o tim ćiriličnim slovima, samo, da li je vama poznato da naši avioni uopšte nisu leteli tu?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Siguran sam da su to bili srpski avioni, ti koji su nas bombardovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na osnovu čega? Na osnovu čega ste sigurni?

SUDIJA MEJ: On je rekao što je mogao o tome, on je dao svoj iskaz.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, neću da ga onda dalje pitam, sasvim je dovoljno.

TUŽILAC NAJS: Meni nije jasno, kakva je to sad teza iznešena o mrtvima pod mostom? Da li se tvrdi da je to bila posledica bombardovanja?

SUDIJA MEJ: Iznešena je tvrdnja da je to bila posledica bombardovanja NATO pakta, koliko sam ja shvatio. Izvolite.

PRIJATELJI SUDA KEJ: Nemamo pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Biću vrlo kratak. Gospodine Zunići, da li ste shvatili da je iznešena tvrdnja da su ljudi pod mostom izgubili život od eksplozije bombe. Ima li u tome bilo kakve istine?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Nije ih ranila bomba, nego srpska policija. Ja sam ih video svojim vlastitim očima, nosili su automatske puške i ustrelili su sve te ljude.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nenad Matić, čovek kojeg ste spomenuli, čovek kojeg ste videli po povratku iz Albanije, sećate li se kada ste ga poslednji put videli i gde?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: Poslednji put kada sam ga video, bilo je to, prvi put kada sam ga video, video sam ga na mostu Belaje, a prema fotografijama koje je doneo KFOR, ja sam njega prepoznao kao Nenada Matića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rekli ste da se u koritu potoka nalazilo ukupno 700 ljudi, ali to nisu bili ljudi koji su se okupili pod mostom, to nikom nikada niste rekli. Recite nam, 700 ljudi, koliki je to deo sela, odnosno drugim rečima, koliko je ljudi ukupno živelo u selu?

SVEDOK ZUNIĆI – ODGOVOR: U selu ima nekih 350 kuća sa otprilike 3.000 stanovnika.

SUDIJA KVON: Gospodine Zunići, rekli ste da ste videli sliku Nenada Matića? Ljudi iz KFOR-a su vam pokazali njegovu sliku, da li je to tačno?

SVEDOK ZUNIĆI: Prepoznao sam Nenada Matića jer sam ranije radio sa autobusom. Ja nisam znao njegovo ime, tek kada mi je nemački KFOR pokazao fotografije, prepoznao sam ga i identifikovao imenom.

SUDIJA KVON: Da li su vam oni kada su vam pokazali tu sliku nešto rekli o njemu, na primer šta on radi, gde se nalazi, da li je on policajac ili vojnik, ili tako nešto?

SVEDOK ZUNIĆI: Ne. Oni su samo pitali da li ja tu osobu znam i ja sam rekao da ga prepoznajem.

SUDIJA KVON: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Zunići, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli, sada možete da idete.

SVEDOK ZUNIĆI: Hvala i vama.

SUDIJA MEJ: Sada prekidamo raspravu. Rasprava se nastavlja sutra ujutro u 9.00. Bojim se da imamo još jednu izmenu u rasporedu rada, u ponedeljak ćemo raditi od 9.00 do 14.00.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Sutra je na redu Hendri (Ian Robert Hendrie). Mislim da smo podneli zahtev za 92bis. Nismo još dobili odluku.

SUDIJA MEJ: Mislim da jesmo doneli odluku. Evo, kažu mi da jesmo. Dakle, rasprava se nastavlja sutra ujutro.